ԺԹ ՏԱՐԻ 3566 | (Ն. Տ.) 11 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1896 | 30 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1895 | 26 ՐԷՃԷՊ 1313 | ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.
ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ՅՈՒ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه ده غلطه ده آرهوهلك غزته سى اداره سى

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արծաթ	150
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ		Դրուշ	30

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրուածք ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

[illegible] Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

Յառաջիկայ երկուշաբթի, ըստ սովորութեան, Արեւելք չի հրատարակուիր կաղանդի պատճառաւ։

ԿԱՂԱՆԴԻ ԱՌԹԻՒ

Ձիւնապատ թանձր խաւին ու սառնաշունչ փոթորիկներուն տակ մինչեւ ծածկուած կը մնայ բնութիւնը, վերագտնելու համար գարնան նորածիլ թարմութիւնն ու առոյգ փերը, վերջացող տարին ալ կ'երթայ թաղել վաղն իրիկուն իր յամրընթաց օրերուն շարքը. և կը խորհինք սրտատրոփ, թէ Նոր տարին ալ, բնութեան պէս, պիտի ունենա՞յ իր գեղածիծաղ օրերը, իր գարունը։

Երբ մարմինները, այս պակուցիչ օդին, կազդուրուելու և տաքնալու համար՝ վառարանին անկիւնը ու գաղջ մթնոլորտ մը կը փնտռեն, հոգին ու սիրտը տաք շունչով մը կը համակուին՝ խղճալիներուն գթալով և բարիք գործելով։

Այս տարի, ձմեռնամուտէն, անսովոր ոգեւորութեամբ մը ի յայտ եկան մարդասիրական զգացումները ժողովուրդին ամեն խաւերուն մէջ, և կարօտներուն օգնելու, ցաւեր սփոփելու, անօթիին հաց ու մերկին հագուստ հասցնելու մասին ազնիւ մրցում մը տեսնուեցաւ։ Եկեղեցւոյ բեմէն, մամուլի էջերէն, ընտանեկան շրջանակներէն միեւնոյն ձայնը, միեւնոյն հրաւէրը լսուեցաւ. ու կարողները բացին իրենց քսակը, իրենց հանդերձարանը, իրենց մառանը։ Աւանդական նուիրատուութիւններէն զատ, որոնք չի մոռցուեցան, —Ծնունդի այցելութիւններու փոխարէն Հիւանդանոցին սրբուած դրամը, որբերուն հագուստ, աղքատներուն նպաստ, —նոր եղանակներ մտածուեցան ու գործադրուեցան մարդասիրութեան ճամբուն մէջ. պէտքերուն բազմապիսի հանգամանքը՝ տալու բազմապատիկ միջոցներ ստեղծեց. մինչեւ իսկ Կաղանդի պատուէրներէն զրկուիլը՝ հաճելի գործ մը նկատուեցաւ, և իրաւամբ։ Ո՛չ ոք պիտի զղջայ իր սեղանը աւելի պարզ, իր կաղանդը աւելի անշուք տարբած ըլլալուն համար. ընդհակառակը, ներքին գոհունակութիւնով, խղճի կատարեալ հանդարտութիւնով պիտի խորհին ամեն անոնք որ զոհողութիւն մը յանձն առին, թէ բազմաթիւ կարօտ ընտանիքներ պիտի օգտուին անկէ. Ազնուութեան ոգին՝ մարմին առաւ և ունեւորէն չքաւորին անցաւ, իբրեւ գեղեցկագոյն կաղանդչէքը։

Աղքատախնամները մեծ գործ տեսան, օրինակելի անձնուիրութեամբ եւ շուտափոյթ. անոնց բաժինը՝ որ հիւանդին դեղ ու դարման հասցնել էր առաջ, աւելի լայն սահմանի մը մէջ ընդարձակուեցաւ, զոր հասարակին պարտականութիւն մը կատարողի կանոնաւորութեամբ և պատրաստականութեամբ եւ հրաւիրող, հաւաքող, նուիրող, ամենուն համար ա՛լ աւելի չքեղ կ'երեւայ կաղանդը իր բացառիկ պարզութեանը մէջ։

1896ի ամանորը սկիզբը տուած պիտի ըլլայ նորութեան մը, որ կրկնուելով ու կատարելագործուելով, օրին մէկը ինքն ալ կրնայ դառնալ աւանդութիւն մը։ Ամեն հնաւանդ սովորութիւն ալ չէ՞ ունեցած իր մանկութիւնը։

* *

Մանկութիւնն ալ պիտի հրաժարի՞ արդեօք իր կաղանդի երազներէն. մեղադրելի չեն այդ մատաղ էակները, եթէ սակայն չուզեն զրկուիլ նուէրէն որուն վրայ կը խորհին օրերով, շաբաթներով առաջ։

«Ի՞նչ խաղալիկ պիտի ստանամ վաղը գիշեր ծնողքէս»։ Այս մտածումը դժուարաւ կրնան վանել անոնք. բայց քիչով գոհանալու, պարզ խաղալիկէ մը գոհ մնալու յորդորը պիտի ազդէ անոնց վրայ, երբ հայրը կամ մայրը ըսէ անոնց. «Սիրունի՛կս, ամեն տարուան փայլուն պէպէքիդ կամ ոսկեզօծ կառքիդ տեղ եթէ պարզ նուէր մը ստանաս, յիշէ՛ որ աւելցածովը աղքատիկ տղաքներ, որբեր պիտի սփոփուին անկէ»։ Ու պզտիկին աչքերը կը վառին, իր թարմ միտքը քիչ մը յոգնեցունելէ ետք՝ կը հասկնայ թէ ի՛նչ կը նշանակեն այս խօսքեր և իր վարդագոյն շրթները կը թոթովեն. «այնպէ՛ս թող ըլլայ»։

Արդէն, լաւագոյն խաղալիկը ամենէն սուղը չէ սովորաբար, այլ ամենէն զբօսցուցիչը։ Ճաշակի տէր ու խնայասէր անձերու դաս մը, Եւրոպայի մէջ, քանի մը տարիէ հետէ կը հակառակի խաղալիկներու վատնուած մեծ գումարներուն։ Օգտակարէն ու դիմացկունէն աւելի՝ աժանը և զբօսալին կը փնտռուին, քանի որ, ուշ կամ կանուխ խորտակուելու դատապարտուած են անոնք։

Վիքդոր Հիւկօ, ոսկիով լեցուն քսակ մը տալով իր թոռներուն, կ'ըսէր. «Մանաւանդ ուշադիր եղէ՛ք որ ծնողքնիդ օգտակար բաներ չի գնեն ասոնցմով»։ Եւ է. Ապու, յիշելով մեծ բանաստեղծին այս խօսքը, կ'աւելցունէր— «Այո՛, զբօսալի խաղալիկներ, ինչպէս կուտային մեզի մեր մանկութեան օրերուն, ո՛չ չքեղ՝ բայց շատ սիրուն։ Գէթ կրնայինք խաղալ անոնցմով, և ի հարկին կոտրել, առանց յանդիմանուելու վախի. մինչդեռ այսօր, ուշադրութիւն ընելու է, վասնզի օգտակար նուէրներ են, կարծես աւելի ծնողքներուն յատուկ քան տղաքներուն»։

Հաշիւ եղած է որ, այսօր, Բարիզի վաճառատուներուն մէջ, մէկ միլիոնի մօտ առարկաներ կան, իբրեւ խաղալիկ։

Ֆրանսայի հրապարակագիր մը խաղալիկներու վրայ խօսելով, կը գրէ. «Տղան՝ կաղանդի առթիւ իրեն տրուած նուէրէն կ'իմանայ թէ տարի մը բոլորած է. իր հետզհետէ խելահաս ըլլալը կ'ըմբռնէ իրեն տրուած նուէրներուն կրած փոփոխութիւնէն. կը զգայ թէ մանկական հասակը խոյս կուտայ՝ երբ Բոլշինելը գիրքի կը փոխուի, երբ խաւաքարտէ ձիերը դրամակալի կը վերածուին, և այս ալ ներկի կամ կարկինի տուփերու»։ Մէկ խօսքով, տղուն ձեռքը տալու է իր տարիքին յարմար խաղալիկ մը, որուն ի՛նչ ըլլալը գիտնայ։ Այս առթիւ սիրուն մանրադէպ մը կը պատմուի։ Չորս տարեկան մանուկ մը իր մեծ հօր կը մտնէ կաղանդին գիշերը. ծերունին, մոռցած ըլլալով թոռանը խաղալիկ գնել, հարիւր ֆրանքնոց պանքնոտ մը կը դնէ անոր ափին մէջ.

—Ա՛ռ փոխարէնը, ըսելով։

Պզտիկը կը սկսի լալ։ «Ի՞նչ ունիս, կը հարցունէ մայրը, մեծ հայրիկդ բան մը չի տուա՞ւ քեզի»։—Այո՛, տուաւ... —«Ուրեմն ինչո՞ւ կուլաս»— Աս հին թուղթի կտորն ի՛նչ ընեմ ես...

Եւ, հեծկլտալով, պանքնոտը ցոյց կուտար։

* *

Աւելորդ է, այս մանրադէպին ու օտար կարծիքներուն մէջէն, յիշել իրական դէպք մը, մեզի յատուկ, որ Հիւանդանոցի բարեխնամ հոգաբարձուի մը մահուան առթիւ պատմուեցաւ, քանի մը տարի առաջ։ Դեկտեմբեր 31ի առաւօտուն, ամենասիրտ հոգաբարձուն՝ խաղալիկներու, նուէրներու ճոխ պէսպիսութիւն մը գնած էր իր անձնականէն և Հիւանդանոց ղրկած, պատուիրելով որ որբերուն բաշխուին. կուզէր որ անոնք ալ մասնակից ըլլան կաղանդի յատուկ ընդհանուր ցնծութեան։ Ցայգորդ առաւօտուն, այցելուէ մը կ'իմանայ որ տղաքը անտարբերութիւն ըրած ըլլալով, զրկուեր են իրենց վերապահուած դեղցիկ անակնկալէն. տրտմութիւնով կը համակուի և առանց վայրկեան մը կորսնցունելու, Բերայէն Եէտի-գուլէ կը փութայ, ինք ձեռքովը կը բաժնէ խաղալիկները. չի մոռնալով թեթեւ յանդիմանութիւն մը ուղղել դաստիարակին կամ պաշտօնէին որ այս անտեղի խստութիւնն ըրած էր։ Կաղանդը զբօսանքի օր է տղաքներուն ու որբերուն համար մանաւանդ, և պէտք չէ որ քանի մը զրկուին անոնք։

Ծնողքները, պաշտպանները, մէկ բառով՝ չափահասները կրնան իրենց հանրային կամ մասնաւոր մտածումներն ունենալ որ խաղաղիկ կաղանդ մը անցունել տայ իրենց. և փոխանակ հրճուալի արտայայտութիւններու, փոխանակ զբօսալի սեղանի մը շուրջը բոլորուելու, լուռ մնան, լուրջ խոհերու մէջ թաղուած, բարի տարիներ տեսնելու իղձեր կրելով իրենց սրտին խորը. բայց տղաքները, պզտիկ մանչերն ու աղջիկները, կեանքի այդ նորաբոյս ծաղիկները, թո՛ղ չի խամրին կանուխէն, ու կաղանդին գիշերը, վաղը գիշեր, իրենց անգիտակից զուարթութիւնը սրփուեն ծնողական յարկին տակ։ Ապագան անոնցն է։

Տ.

ՆՈՐ-ՏԱՐԻ
(ԱՄԱՆՈՐԻ ՄՏԱԾՈՒՄՆԵՐ)

Տարի մը եւս, ժամանակի անհագին բեկոր մը, անվերադարձ մեր կեանքէն և խորասոյզ թաւալեցաւ անհունութեան մէջ։ Նոր Տարիին հետ անդիմադրելի մղում մը կը զգաս յետադարձ ակնարկ մը նետելու. Մարդկային կեանքին մէջ տարիները կիլոմետրական հանգրուաններ են որոնք կը կէտանիշեն մեր գործերը, մեր տարբերները ու մեր յեղաշրջումներուն մէջ խորունկ ակոսներ կը թողուն, որք մինչեւ ծերութեան տարիներուն մէջ իսկ անջնջելի կը մնան ու մերթ ընդ մերթ սրտալի փոփոխութիւններով մեր հոգեկան աչքերուն կը ներկայանան։

Տարիի մը անդարձ բաժանումէն անմասն չեն տխրական մտածումներ, կարօտի զգացմունքներ, որոնք կը համախմբին մեր մտքին ու մեր սրտին մէջ, անսահման մարմնը ազդելով. Նոր տարիի մը գալուստէն մեր զգալիք հրճուանքն ու գոհունակութիւնը անհնարին բան է որ փոխարինէ այն մեծ վիշտով, զոր կը պատճառէ ամբողջ տարուան մը փճացումը մեր էութենէն։

Բարեբախտաբար, Նոր տարին անանկ հրապոյրներով կը ներկայանայ միշտ, իր ժամանումը այնպիսի նորանոր հաճոյքներ կը բերէ, որ կը կարծենք թէ, ընդհակառակն, մեր կեանքն յաւելում կրած է, շահ մը ունեցած ենք, վերջապէս խաբուսիկ տպաւորութեամբ մը կը համակուինք։ Բայց որչափ տարիներն այսպէս հոլովին անցնին կեանքի մը վրայէ, նոյն համեմատութեամբ ամանորի սովորական հրապոյրն ալ կ'անհետանայ, կաղանդը կարծես մանկութեան ու պատանեկութեան համար հաստատուած հանդիսական մէկ օր է, ուր անոնք կը կայտռեն կը խայտան՝ առանց զգալու [illegible] նուազումը այդ կայտառին ու այդ խայտանքին, որոնց կը յաջորդեն լրջութիւն ու խոհանքը։

Հին տարին փայլուն պատրանքի մը պէս կ'անհետանայ՝ տեղի տալով Նոր տարիին, ուր ամենուն սիրտերն ակնկալութիւններով ու բղձանքներով լցուած կըլլան։ Նիւթական գաղափարներն այն [illegible] առլցած են մարդկային միտքը, որ կեանքի կարճելուն գաղափարը շատ հեռուն կը մնայ. Նոր տարին Նոր յաջողութիւններու ակնկալութիւն մը կը ներշնչէ։ Ամեն մարդ կը յուսայ իր ընկերային պայմանին մէջ քայլ մը եւս առաջանալու, դիրքի բարձրացում մ'ունենալու, որոշելու այն ուղին ուսկից պիտի քալէ ամբողջ տարի մը։ Նոր տարին գաղափարներու, մտածումներու, ծրագիրներու միաւորում մը կը ցուցնէ. այդ վճռական վայրկեանին է որ ինքզինք մէջը կ'ամփոփուի, աչքերդ աղէկ կը բանաս անցեալին պարագաները մանրամասնօրէն ու անոնց փորձառութեամբը՝ ապագայի ընթացքիդ շաւիղները կը ձեւես կը չափես, գիտես սակայն որ բոլոր այդ երկար հաշիւներուդ ծայրը միշտ ցցուած կեցած է այն սոսկալի ուրուականը, յուսախաբութիւնը, որ սակայն չի վհատեցներ ու կը մնայ յարատեւ ու յարանորոգ, տարիներու անդուլ ընթացքին պէս։

* *

Ներկայ ամանորը [illegible] տղան կամ պատանեակը որ չպիտի կըրնայ խայտալ [illegible] պտղալից սեղանին առջեւ, չպիտի տեսնէ նուէրներու և պարգեւներու այն շարքը որ ամեն կաղանդի կուգար հարստացնել զինք. չափահասը ապագային վրայ մտածելու շատ բան չպիտի ունենայ, ճակատագրին ու բախտին պիտի թողու տնօրինել ու կարգադրել իր կեանքին պայմանները. պէտք է մեր սրտէն վանել յուսահատութեան զգացումը, բարերարելու, ուրիշին նիւթապէս օգնելու վեհ գաղափարը գերագոյնապէս ի յայտ եկաւ. ամենէն պաշտպանողական ոգի տածողին քով իսկ փութկոտութիւն մը ու ջերմ եռանդ մը ցուցուեցաւ՝ եղանակին անպատսպարներուն, անօթիներուն, մերկերուն օգնութեան հասնելու ներկայ մեծ գործին մէջ։

Ամանորը այն հանգրուաններէն է որոնք միայն անհատներու էութեան վրայ չեն դրոշմեր իրենց անջինջ կնիքը. ժողովուրդ մը համբուն կը տպաւորուի անկից և սերունդէ սերունդ զգալի կըլլայ անոր ազդեցութիւնը։ Որքա՜ն մխիթարական է սակայն հանրային [illegible] արտայայտութիւնը, մօտաւոր ու հեռաւոր [illegible] մխիթարելէ աւելի սփոփարար և գոհունակութիւն պատճառող բան մը չի կայ։

Ցուրտը մէկ կողմէն, նիւթական անկումներ և ֆիզիքական հիւանդութիւններ միւս կողմէ, իսկ [illegible] թշուառութիւնը, որոնք երկարաժամեայ [illegible], միշտ աւերուն համաճարակի մը պէս կայ ու կը մնայ։

Հետեւապէս կաղանդը, փոխանակ զեղծում մը ըլլալու հրճուանքի, նուէրի, խրախճանքի, կերուխումի ու զբօսանքի, պիտի հանդիսանայ [illegible] ողորմածութեան և գթասիրութեան։ Մենք մեր տուներուն անկիւնը քիչ շատ տաքուկ սենեակի մը մէջ կրնանք ապրելու գիտակցութիւն զգալ. աչքի առջեւ բերենք սակայն անոնք որ բացօթեայ են, լեռան վրայ ու ձորերուն մէջ, ձիւներով շրջապատուած, փոթորիկներէ ցրտասարսուռ։

Տօնենք ուրեմն գթութեան ամանորը։

ԵՐՈՒԱՆԴ

ԱՂՔԱՏՆԵՐՈՒՆ

Գթութիւնը ձեռն կը կարկառէ ամէն թաղի մէջ հեռաւոր աղքատներուն, որ հրդեհէ, երկրաշարժէ, ժանտատենդէ քշուած և զանազան պատճառաւ այսօր անտուն, անօթի, մերկ և հիւանդ ինկած են։

Իւրաքանչիւր թաղ այս գթութեան գործին մասնակցելու պարտաւորութիւն մը կզգայ, ծերը ու երիտասարդը, այրը ու կինը, աղջիկն ու տղան իրենց ձեռնտուութեան բաժինը ունին. մէկը իր հինը կուտայ, միւսը իր հագած նորը կը նուիրէ, մէկը թաշկինակ կամ [illegible] կամ պասմա կը ղրկէ, միւսը [illegible], ֆէս, բաղմա կընձայէ, իսկ կանայք և օրիորդք իրենց ունեցածէն մաս մը տալէ յետոյ՝ կուգան կը հաւաքուին Եկեղեցւոյն Խորհրդարանը, կը կտրեն, կը չափեն, կը կարեն և գտնուած նուէրները կը կարգաւորեն իրենց տեսակին մէջ, կերցնեն ու կը գործեն. վարձկան չեն անոնք, չեն համբեր ժամերը տուն դառնալու համար, առաւօտուն կանուխ կը նստին իրենց աշխատանոցին մէջ, համեստ ու սակաւապէտ ճաշ մը միայն կ'ընդմիջէ իրենց ժրաջան [illegible] և երեկոյին [illegible] կը մեկնին, ձանձրոյթ կամ խոնջէնք չեն իմանար, այնչափ սիրով չպիտի փարէին իրենց առտնին մէկ պէտքը լրացնելու համար։

Այս կանայք ու օրիորդք չէին խորհեր իսկ թէ իրենք ալ ունին առտնին աշխատութիւններ, որոնց կը գործածէին [illegible] կամ կը մնային բարձր թողուն։

Մեղուի փեթակ մ'էր կարծես Իւսկիւտար Ս. Խաչ եկեղեցւոյն խորհրդարանը. անդուլ եռեւեկ մը. ներքնակար սեղան, դերձակի սեղան կ'աշխատէին, բեռնակիրք իրենց թիկանց վրայ կը բերէին զգեստեղինաց պարկեր, հո՛ս տասն արկղ մը ծրար մը թեւին տակ, հո՛ն երիտասարդ մը բուրձ մը կռնակը, տանուտէր մը ճերմակեղինաց բուրձ մը ձեռքին տակ, աղքատ կին մ'ալ իր միակ կաթսան առած կը մտնէին եկեղեցւոյ դռնէն՝ հագուստ ունենալու իրենց մերկ եղբայրը ու քոյրը, պառաւը ու պատանին, մանուկն ու երիտասարդը։

Տ. Գրիգորիս Սրբազան հօր ջանիւք և յորդորներով Իւսկիւտարի ժողովուրդը սիրով կուտայ, որուն կուտայ իր աղքատը մարմնաւորելու համար, մանաւանդ ներկայ ձմրան եղանակիս մէջ. ամեն առաւօտ ինքն հոն է և մինչեւ երեկոյ կը յոգնի երբեմն ալ անօթութիւնը մոռնալով, մէկուն յանձնարարութիւն մը, միւսին հրաման մը, գործաւորուհեաց յորդոր կուտայ, ինքն է որ նստած հագուստներու դէզերուն մէջ, ձեռքովը կը զատէ գործածելին ու անգործածելին, բայց ասոնցմէ ալ կ'օգտուի, մինչեւ իսկ կտորուանքներէն։

Սակայն միայն հագուստ չէ որ կարեւոր կը նկատուի այդ աղքատաց, անոնց մէջ հիւանդներ ալ կան, դեղերու պէտք ունին, ուստի դեղեր ալ կ'ընդունին նուէր, անոնց ցաւերը ամոքելու, անոնց հիւանդութիւնը բուժելու համար։

Փափաքելի է որ այսպէս աշխատին ոչ միայն մայրաքաղաքիս թաղերը, այլ և այն գաւառներն ալ որ ոչ ժանտատենդ ունեցած են, ոչ երկրաշարժ, ոչ սով և ոչ համաճարակ հրդեհ։

ՍԱՄՈՒԷԼ ԵՐԵՑ

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ Ի ՆՊԱՍՏ
ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Անցեալ տարի Արեւելքի մէջ խօսուելով Անգլիոյ բարեկեցիկ ընտանիքներուն մէկ մարդասիրական սովորութեանը վրայ, — տօներուն մէջ մէկ մէկ գանձանակ դնել ուր այցելու բարեկամներ պզտիկ նուէրներ կը ձգեն և գոյացած գումարը հիւանդանոցներուն կը յանձնուի, — դրդիռ մը տալ ուզուած էր, որպէսզի մեր մէջ ալ այսօր նման սովորութիւն մը հաստատուի ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցին։ Տասներէկ տարեկան աղջիկ մը, Նուարդ Օվաճըքեան, զգածուելով այդ առաջարկէն՝ փորձած էր գործադրել զայն իր համեստ շրջանակին մէջ և 25 ղրշ. հաւաքած է զոր Խմբագրութեանս կը ղրկէ հետեւեալ նամակով,

ԵԷՏԻ-ԳՈՒԼԷ, 29 Դեկտ.

Անցեալ տարուան Ձեր թերթէն մէկուն մէջ երբ ծնողքս կարդացին Հիւանդանոցին ի նպաստ եղած առաջարկը, ես՝ մանկական [illegible] ծայրի փոքրիկ սափոր գանձանակ փակելով, իրենց ինչպէս նաեւ այցելուներու կարկառեցի և քսանըհինգ դահեկան հաւաքած եմ զոր կը խրկեմ ահա՝ Հիւանդանոց հասցնելու խնդրանքով, որպէսզի Ծննդեան տօնին առթիւ իմ հասակակից քոյրերս ալ նոյն բանն ընելու յօժարին ի նպաստ մեր Որբանոցին։

ՆՈՒԱՐԴ ՕՎԱՃԸՔԵԱՆ

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (42)

ԲԻՒԷՌ ՏԷԼՔՈՒՌ

ԴԱՏԱԿԱՆ ԳԱՂՏՆԻՔ ՄԸ

Այդ ընդարձակ շէնքին տխուր երեւոյթը՝ գրեթէ մշուշով պատուած, սարսռացուց զինքը. մտածեց որ այդ պատերն արդէն [illegible], մութ կնիքով մը դրոշմուած, ներքնապէս տարբեր կերպով տխրութիւն կը բուրէին։ Հին շէնքը իր կողերուն մէջ կը պահէր շատ [illegible], սառնկացած կատաղութիւններ, Բանտարկուածին խուսափած բոլոր շարիքները, զորս անտեսանելի ձեռք մը կարծես բանած էր՝ այդ հին պաշտօնատան մէջ բանտելու համար։

Բայց, եթէ շատ անգամ յանցաւորներ կը պարփակէր, նմանապէս կրնար անմեղներ ալ պարունակել։ Այս մտածումէն տօքթոր Տիւշաթել աւելի սարսռաց։ [illegible] այդ շէնքին տեսքը աղէկ տպաւորութիւն չէր ըներ տօքթորին վրայ. փութաց անցնիլ կամուրջէն և պաշտօնատունէն ներս մտնել։ Հարցաքննիչ դատաւորին յարկաբաժինն առաջնորդող ոլորապտոյտ և մթաստուեր ճամբաները աղէկ կը ճանչնար։ Մութ սանդուխէն վեր ելած պահուն որ կը տանէր Գ. Բէրնըլէնի խուցը, մարդու մը զարնուեցաւ որ գլխիկոր կը քալէր և յոյժ մտազբաղ կ'երեւնար։

—Կրո՞ղ, անճարակ, ըսաւ տօքթորը այս բախումէն նեղացած։

—Դուք ալ անճարակ էք... վա՛յ, Գ. Տիւշաթէլն է։

Տօքթորը նայեցաւ իր անունը տուողին և ճանչցաւ Պօնէօյլ մարքիզը։

—Այս ժամուն ի՞նչ գործ հոս կը բերէ ձեզ։

—Ես այդ հարցումը ուղղելու էի ձեզ, պատասխանեց բժիշկը, մարքիզն այդպիսի տեղ մը տեսնելուն զարմացած. գրեթէ այստեղի մարդը չե՞մ ես։

—Ամենեւին չէի գիտեր, ըսաւ Շառլ խնդալով։ Ո՛չ, գալով ինծի, շատ պարզ է. պատասխանեցի այն հարցումներուն զորս ինծի ուղղեց հարցաքննիչ դատաւոր Գ. Բէրնըլէն որուն յանձնուած է Մաքսիմի գործը։

—Ա՛հ, ըսաւ տօքթորն աշխուժով, դատաւորն իբրեւ վկա՞յ լսեց ձեզ։

—Այո, ամբաստանեալին հետ ունեցած յարաբերութեանցս վրայ տեղեկութիւններ առնելու համար։

—Եւ ի՞նչ յայտնութիւն ըրիք։

—Է՛հ, Աստուա՛ծ իմ, Մաքսիմի կացութիւնը ծանրացնող բան մը չըսի. ի՞նչ կուզէք որ ըսեմ։ Գիտցածս պատմեցի, մնաց որ երկու երեք հարցումներու միայն պատասխանեցի. ի՞նչ էին իր նիւթական միջոցները. շատ կը խաղա՞ր, և իրա՞ւ է թէ մինակ կ'ապրի Փարիզի մէջ, առանց ընտանիքի։ Կը յայտնեմ թէ այս վերջին հարցումը զարմացուց զիս.—այդ հարցումն ինծի ուղղելու համար պէտք էր որ Մաքսիմ շահ մը ունենար ըսելու թէ մայր չունէր հոս։ Պարտք համարեցի գաղտնապահ ըլլալ, և պատասխանել թէ բարեկամս առանձին կ'ապրէր Փարիզի մէջ։

—Բայց միւս հարցումներուն ի՞նչ պատասխանեցիք։

—Բայց ճշմարտութիւնը, այսինքն թէ հետս ակումբ կուգար, շատ կը խաղար հոն. ո՛հ, գիտել տուի սակայն թէ այս արարք չէի նկատեր իբրեւ իրեն [illegible] բան մը։

—Բայց նիւթական միջոցներո՞ւ մասին։

—Ի՞նչ կուզէիք որ պատասխանէի։ Ցիրաւի չեմ գիտեր թէ ինչ են Մաքսիմի եկամուտները։

—Եւ այդպէ՞ս պատասխանեցիք դուք, իր բարեկամը։

—Ճշմարտութեան համակերպելու էի։ Բայց սակայն ի՞նչ կերպով կրնար ծանրացնել իր կացութիւնը։ Դատական այդ գործերէն բան մը չեմ հասկնար. հարցումներ ուղղուեցան ինծի, ես ալ պատասխանեցի։

—Այո, մրմնջեց տօքթորը, ամբաստանեալին մտքին մէջ տարակոյս ձգելու և իր կասկածներն հիմնաւոր ցուցնելու ձեւով. ի՞նչ շահ կրնայ ունենալ այդ ընթացքը բռնելով։

—Ի՞նչ ըսիք։

—Ոչինչ, այս գործին վրայ կը մտածէի։

—Կը թողում ձեզ, ըսաւ մարքիզը. եթէ տեսնէք Գ. Բէրնըլէնը, փորձեցէք ճնշել իր մտքին վրայ ի նպաստ այն խեղճ Մաքսիմին, վասնզի կարծեմ իր վիճակը շատ գէշ է։ Ցտեսութիւն, սիրելի տօքթոր։

Եւ երիտասարդը ելաւ [illegible], ձգելով Գ. Տիւշաթելը որ շատ զգածուած էր իր խօսքերէն։

Տօքթորը շարունակեց իր վերելքը. ելլելով հանդերձ խորապէս մտածեց Մաքսիմի բարեկամին ըսածներուն վրայ։ Առանց աղէկ մը ճանչնալու Պօնէօյլ մարքիզը, Գ. Տիւշաթել քանիցս առիթ ունեցած էր խօսակցելու երիտասարդին հետ, բնաւ հաճելի չէր եղած իրեն։ Ցանձին Գ. Պօնէօյլի կը գտնէր չես գիտեր ինչ բան մը որ չէր սիրեր իր անկեղծ և ուղղամիտ բնաւորութիւն։ Բայց իր գործեր ուղղակի չէին խառնուած մարքիզին գործերուն հետ, շատացած էր սովորական յարաբերութիւն մը ունենալով Շառլին հետ։

Այնի խոստովանութենէն ի վեր բարի տօքթորը խորապէս մտածած էր, և, առանց պատճառը գիտնալու, Պօնէօյլ մարքիզին դէմքը միշտ իր մտածումներուն խառնուած կը գտնուէր. թէ՛ Մաքսիմի վրայ խօսած, թէ այս երիտասարդին [illegible] զբաղած ատեն, միշտ Գ. տը Պօնէօյլին կը հանդիպէր։ Այս անհեթեթ բան կը նեղէր զինքը. բայց մինչեւ այն ատեն Գ. Տիւշաթել չէր համարձակած զգացած առաջին տպաւորութիւններէն անդին անցնիլ։

Մարքիզին վերջին խօսքերը տօքթորին ուշադրութիւնն արթնցուցած էին, և իր միտքը բացած՝ նոր գաղափարի մը։ Կասկածներն անմիջապէս ծնած էին, արագութեամբ խոշորնալով ու ձեւ մը առնելով. նախանձը կամ շահը։

Մեքենաբար լուսաւորուելով, Գ. Տիւշաթել հասկցած էր որ Պօնէօյլ մարքիզը իր բարեկամին դէմ վկայութիւն տուած էր Գ. Բէրնըլէնի, և սա առաջէն ճամբայ ելլալով, թէ ոչ ոք առանց պատճառի բան մը չըներ, տօքթորը անմիջապէս ինքնին հարցուց մարքիզին այս ընթացքին պատճառը։

Դեռ չէր գտներ, բայց եթէ չէր գիտեր այս նոր թշնամիին թագուն նպատակը, գուշակած էր անոր միտքը, և թանկագին զէնք մըն էր այս բրածը, մանաւանդ այն պահուն որ հարցաքննիչ դատաւորին քով պիտի երթար։

Տօքթորը շատ ուրախ էր մարքիզին երեսի դիմակը վար առած ըլլալուն. մանաւանդ աւելի ուրախ էր երբ կը մտածէր որ ճարտարօրէն վարուած էր այս վերջին տեսակցութեան մէջ։

Այսպէս մտածելով հանդերձ տօքթորը հասած էր Գ. Բէրնըլէնի խուցին դրան առջեւ։

—Սիրելի տօքթոր, ըսաւ դատաւորն ոտքի ելլալով, երբ տեսաւ Գ. Տիւշաթելը, իրաւ շատ ուրախ եմ ձեզ տեսնելուս։

—Ա՛հ. և ի՞նչ պատճառաւ։ Ձեզ օգտակար ըլլալու հաճո՞յքը պիտի ունենամ։

—Ոչ, և կը ցաւիմ, վասն զի դուք յիրաւի թանկագին օժանդակ մըն էք արդարութեան համար։ Ընդհակառակ ամենամեծ հաճոյքը պիտի ունենամ ձեզ հետ աշխատելու ամեն անգամ որ առիթը ներկայանայ։

Գ. Տիւշաթել առանց յօնքը պռստելու ընդունեց այս գովասանքները. կը սպասէր։

Դատաւորը շարունակեց.

—Շատ գոհ եմ ձեզ տեսնելուս այս վայրկենին իսկ, վասն զի հիմա փակեցի իմ դատավարութիւնս Մաքսիմ-Ֆերուզօլի դատին մէջ։

—Ա՛հ, ըսաւ տօքթորը աշխուժով, այնքան անախորժ տպաւորութիւն մը զգալով՝ որ չկրցաւ զսպել առաջին շարժում մը։

—Այո, ըսաւ Գ. Բէրնըլէն զուարթ երեւոյթով մը, առանց նշմարելու իր խօսքերուն առաջ բերած տպաւորութիւնը։ Հզօր աջակից մը եղաք ինծի։ Ձեզ գիտեր թէ պիտի կրնայի՞ յաջողութեամբ գլուխ հանել այս հարցաքննութիւնը՝ առանց ձեր բժշկական տեղեկագիրներուն։

Տօքթորը տեսակ մը [illegible] արձակեց զոր դատաւորը գոհունակութեան բացագանչութիւն մը ըմբռնեց։

—Գոհ էք, շարունակեց. բնականաբար, և ես ինքս հաճոյք մը կը զգամ այս գործն աւարտելուս։ Շատ դժուար, շատ փափուկ էր. շատ ճարպիկ մարդու մը դէմ մաքառեցայ որ միամտութեան երեւոյթ մը ունէր։ Եւ յետոյ, խօսքը մէջերնիս, ամեն բան այլուրեքութեան խնդրի մը կը յանգէր։

—Այլուրեքութեան խնդի՞ր մը։

—Աստուա՛ծ իմ, այո. բայց չկրցաւ ապացուցանել։

Գ. Տիւշաթել շուրթերը կը խածնէր։ Ճիգ մը ընելով ըսաւ ձայնով մը զոր կը ջանար հանդարտ պահել.

—Ձեր քննութիւնը փակուած է, քանի մը պարագաները գիտեմ. կրնա՞ք համառօտակի յայտնել ամբաստանութեան գըլխաւոր կէտերը։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ. 1895 ԴԵԿՏ. 30/12 ՅՈՒՆ. 1896

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԵՐԹԱՑ ԲԱՐՈՎ 1895

Վերջացող 1895 տարւոյն մէջ Աւետեաց վերջին թիւն է զոր կը հրատարակենք այսօր, փակելով մեր Թերթին ալ 12րդ տարեշրջանը։

Տարիներն ալ անհատներու կամ երկիրներու պէս են. Ոմանք պատմութիւն ունին, այսինքն՝ յիշատակելի դէպքերու շարք մը. այլք պատմութիւն չունին, այնքան հասարակ կամ սովորական են։ 1895 հասարակ տարի մը չեղաւ։ Եթէ ոչ արտաքին քաղաքականութեան յարակից պատճառներով, գէթ իւր պարունակած տնտեսական, սակարանական, երկրագործական, առեւտրական և զանազան տագնապներով յիշատակելի տեղ մը պիտի բռնէ՝ հասարակ տարիներու շարքին մէջէն դուրս ցցուած։ Եւրոպա և Ամերիկա կը խոստովանին թէ իրենց համար որքան տագնապալի տարի մը եղաւ 1895։ Նոյնը մենք ալ կրնանք ըսել, քանի որ մեր մէջ վաճառականութիւնը, սեղանաւորութիւնն, երկրագործութիւնն այնքան տագնապեցան ու վնասուեցան, և վճարմանց քառամսեայ դադարումը վրայ հասնելով, ընդհանուր դադարի պէս վիճակ մը տիրեց գործառնութեանց, որոյ տնտեսական հետեւանքները բնականապէս աւելի պիտի զգացուին յաջորդ տարւոյն մէջ։

Բայց որովհետեւ մեր նպատակ 1895ի պատմութիւնը գրել չէ, շատանանք յիշելով թէ Հայ Եկեղեցւոյ չորս Աթոռներէն մին՝ Կիլիկիոյ Աթոռն՝ 1895 տարւոյն մէջ թափուր մնաց, և ուրիշ Աթոռ մը Աղթամարին՝ այս օրերս կորոյս իւր Կաթողիկոսը, որ, Սսոյ Կաթողիկոսին յար և նման, գովելի յիշատակ մը չէր կրցած թողուլ։ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը տարւոյս մէջ իւր կատարած հովուական պտոյտէն Մայր-Աթոռ դարձած, հոն կը կենայ, և հակառակ իւր ծերութեան, ֆիզիքապէս առողջ կը ժուի։ Ուրիշ պատկառելի ծերունի մը՝ Երուսաղէմի Պատրիարքն, հանդարտ գործունէութեամբ իւր պաշտօնին վրայ կը մնայ, հովանաւորելով ի Ս. Տեղիս դիմող բարեպաշտներն, և Տ. Իզմիրլեան Ս. Պատրիարքն եկեղեցական օրինաց սահմանին մէջ կը վարէ իւր հովուական պաշտօնին վերաբերեալ գործերը։

Ազգային-վարչական ու բարեգործական հաստատութեանց վիճակն հեռի է գոհացուցիչ ըլլալէ։ Բայց տիրող տնտեսական տագնապն այնպիսի հիմնաւոր պատճառ մ'է կազմակերպման որ չէ կարելի որոշել թէ ո՛ր աստիճան անկարողութիւն կայ գործիչներու կողմէ և ո՛ր աստիճան հարկեցուցիչ պարագայ՝ դրամական աղբիւրներու ցամքելուն պատճառաւ։ Աւելորդ է ըսել թէ՝ Նոր Հոգաբարձութենէ մը անբաժան եռանդեան հակառակ՝ 1895 տարին հիմնական բարւոքում չբերաւ Ազգ. Հիւանդանոցին վիճակին. բայց կարելի է ըսել թէ հասոյթի միջոցներուն տկարանալը կամ լքերանալն անկարելութեան դատապարտած էր ամենալաւ խորհուրդներն անգամ։ Հոգաբարձութիւնն, եթէ ատենապետէն և ուրիշ բժիշկ և ոչ-բժիշկ մի քանի անդամներէն զրկուած, բայց կը շարունակէ գործել, գժնդակ վարչային-տնտեսական շրջանի մը մէջ չլքանելով ամենակարեւոր միատակարարութիւն մը, և տարակոյս չկայ թէ իբրեւ բժշկապետ՝ Տքթ. Թիրեաքեանի պաշտօնավարութիւնը, խղճմտութիւնն ու բարութիւնն ամեն վստահութիւն կը ներշնչեն։ Տարւոյս ընթացքին մէջ Խորհուրդին կողմէ փորձեր եղան նոր կազմակերպութիւն մը տալ Ազգ. Հիւանդանոցին՝ հիմնական և մնայուն կանոնագրով մը օժտելով զայն, բայց վերջերս բան մը չլսեցինք կանոնագրի խմբագրող յանձնաժողովին գործունէութեան վրայ։ Հաւանական է որ ուրիշ կարգ մը կրթական, բարեգործական և այլ ազգային յանձնաժողովներու նման՝ այս ալ ձեռնարկուած գործը ձգձգելու միջոց մ'ըլլայ, մինչդեռ մեր կարծիքով, ինչպէս քանիցս բացատրեցինք, Հիւանդանոցի բարենորոգման մէկ հատիկ արմատական միջոցը պիտի ըլլար ձեռնհաս և մասնագէտ ընդհանուր տնօրէնի մը անուանումը։

Ուսումնական Խորհուրդն այս տարի շատ խօսիլ չտուաւ իւր վրայ, ո՛չ իսկ իւր մանկավարժական թերթին՝ Մանկի վրայ, այն պատճառաւ անշուշտ որ գոյութիւն չունեցող բաներուն վրայ խօսիլը միայն ակադեմական շահեկանութիւն մը կրնայ ունենալ, և տիրող տնտեսական անձկութեան ժամանակին մէջ մանաւանդ, ակադեմական վիճաբանութեանց ո՛չ ոք ախորժ կը զգայ։ Բայց թէ ատենապետն ինք անձնապէս աւելի քան երբեք գործունեայ է, ակներեւ է իւր վարած Վարժարանին վիճակէն, որոյ արդիւնքն այս տարի եւս հաճոյ հանդէսով մը հռչակուեցաւ։

Տնտեսական Խորհուրդ, Վանօրէից Խորհուրդ, Դատաստանական Խորհուրդ, ասոնց երբեմն անունը կար, թէեւ գործը չի կար։ 1895ի ազգային-վարչական հաշուեկշիռն աւելի պարզ է։ Անոնք ո՛չ գործ ունին ո՛չ անուն։ Բարեգործութեան ընդհանուր հոսանք մը, որուն վերջին շաբաթներս արձագանգ եղան ազգային Թերթերու սիւնակներն և եկեղեցեաց բեմերը, շօշափելի պէտքերու իրականութեան հետ զբաղելու կը մղէ քրիստոնէական և մարդասիրական ոգին. որովհետեւ այս տարի Պոլսոյ մէջ տիրող խիստ ձմեռը, ձեան փոթորիկներով ու սաստիկ ցուրտով խառնուած, զգալի կերպիւ յիշեցուց թէ գաւառաց մէջ որքան աւելի դառնագէտ պէտք է ըլլայ ձմեռը՝ ծովուն հեռաւոր քանի մը հարիւր և մինչեւ իսկ քանի մը հազար մեթր բարձր հարթավայրերու վրայ, ուր հաղորդակցութեանց դժուարութիւնը, կեանքի նախնական պէտքերու տարապայման սղութիւնն, հետեւանք երաշտութեան, մորախներու, երկրաշարժի և համաճարակ հիւանդութիւններու, անսովոր կերպիւ գժնդակ տնտեսական վիճակ մը երեւան բերած են ի հարկէ։ Ամեն բարի սրտերը խորապէս յուզող այս ընդհանուր կարօտութեանց առջեւ, ազգային կեանքի սովորական ձեւակերպութիւնները բնական է որ մոռացութեան տրուած ըլլան պահ մը, և ամեն հայ ընտանիքի մէջ ուրիշ բանի վրայ չխորհուի բայց եթէ այս [illegible] և այս Սնունդը գործածելու թշուառացեալ աղքատներուն կեանքն երկարելու։

Աղքատներուն օգնելու այս ընդհանուր բարեգործական պատրաստութեան առջեւ, կրթական գործն երեսի վրայ մնացած է, վարժարանք՝ վերէն վար՝ թողուած, եթէ ոչ անկարգութեան մատնուած են աւելի կամ նուազ, և վարժարանաց վիճակին վրայ գանգատները ամեն ժամանակէ աւելի սաստկացած են։ Բայց դարձեալ բարոյական և իմացական զարգացումն է որ հասարակութեան հիմնաւոր և մնայուն պէտքերը կրնայ հոգալ, ընտանեկան կեանքն ամրապնդելով և արգասաւոր ընծայելով, Նոր սերունդին օրինաւոր ապրուստի միջոցներ տալով, երիտասարդներն ամուսնութեան յորդորելով, զաւակներ ունենալու և մեծցնելու փափաքն արթնցնելով, որով ժողովրդին բնաւոր աճումն և հոգեւոր ու ֆիզիքական առողջութիւնն ապահովելով, և հասարակաց բարոյականին ու մտաւոր բարօրութեան համար աշխատելու պատրաստ վարչական, կրթական, դրական, առեւտրական և արհեստագործ մարմիններ պատրաստելով առողջ գլուխով և մաքուր սրտով։ Ընդհակառակն, սխալ գաղափարներ, հակաբարոյական զբօսանքներ, առօրեական կեանքը խոտելի ցուցնող քննադատութիւններ, կրօնքն ու հաւատքը ծաղրու առարկայ ընող հեգնութիւններ, ազգային-եկեղեցական ամեն հաստատութիւններն, ամեն կազմակերպութիւններն, ամեն բարոյական տարրերը քլալող սոփեստութիւններ՝ աժան ցոյցեր են կեղծ ազատամտութեան և ճշմարիտ վտանգներ են հասարակութեան մը համար որ պէտք ունի բարոյապէս ամփոփուելու և պարկեշտօրէն աշխատելու տնտեսական, իմացական, կրթական և հոգեկան բարւոքման։

Այս ակնկալութեամբ, «Երթայ բարով» ըսենք 1895 տարւոյն, ու մաղթենք որ երկուշաբթի սկսող 1896 տարին մեզ մոռցնէ իւր նախորդին տնտեսական զանազան տագնապներն, և ամենուս համար ալ կազդուրման և արգիւնաւոր յաջողութեան տարի մ'ըլլայ։

Բ. Ք.

Քաղաքական կացութիւն

ԹՐԱՆՍՎԱԱԼԻ ԽՆԴԻՐԸ

Նէոէ Տէյչէ Ալկէմայնէ Զայթունկ խստիւ կը գրէ անգլ. մամլոյն դէմ, հերքելով Թայմզի և ուրիշ թերթերու կարծիքը թէ Գերմանիա օտար Տէրութեան մը իրաւունքները բռնաբարած կ'ըլլայ՝ մերժելով Թրանսվաալի վրայ Մեծն Բրիտանիոյ քաղաքական գերիշխանութիւնը։ Գերման թերթը կը յիշեցնէ թէ Անգլիա՝ 1884 էն ի վեր՝ առանց բնաւ բողոքելու՝ թոյլ տուած է որ Թրանսվաալ ի գործ դնէ անկախ Պետութեան մը ամեն իրաւունքներն. ուստի, Եւրոպեան Տէրութիւնք Թրանսվաալի հետ կը վարուին իբրեւ անկախ Պետութեան մը հետ։

Բրիւքսէլէն կը հեռագրեն թէ Տքթ. Քրիւկըր ի ձեռին ունի կարեւոր թուղթեր՝ ապացուցանող թէ վերջին խռովութիւնք արդիւնք են Թրանսվաալն Անգլիոյ ձեռքն անցնելու համար լարուած մեքենայութեան մը։

Գաղթային Նախարար Պ. Չէմպըրլէյն Քրիւկըր Նախագահին հեռագրեց Վեհ. Վիքթորիա Թագուհւոյն շնորհակալութիւնն՝ անգլ. գերիներն յանձնել որոշելուն համար, բան մը որ մեծապէս պիտի նպաստէ խաղաղութեան պահպանման Հարաւային Ափրիկէի մէջ։ Պ. Չէմպըրլէյն կը յարէ թէ Անգլիացիներուն և Հոլանտացիներուն ներդաշնակ գործունէութիւնն էական է երկրին զարգացման ու բարգաւաճման համար։ —Տքթ. Քրիւկըր այս բանաձեւերուն ականջ չի կախեր հիմակ, Անգլիացւոց ամանընենդամիտ գործունէութեան չափն հասկցած ըլլալով, և իւր պայմանները կը խստացնէ։

Թայմզ կ'ըսէ թէ Տքթ. Ճէյմսըն և իւր ընկերք անգլ. դատարանէ մը պիտի դատուին՝ զինուորական կարգապահութեան և օրինաց հակառակ գործելնուն համար։ Արշաւանքին մասնակցող անգլ. սպայից մասին պէտք պիտի ըլլայ նախապէս հաստատել թէ անոնք գիտէին Տքթ. Ճէյմսընի Վեհ. Թագուհւոյն հրամանաց հակառակ գործելն, և երբ այս կէտ ապացուցուի, անոնք եւս պիտի պատժուին իրենց պետին հետ։ Անգլ. Ընկերութիւնը պիտի պարտաւորուի դրամական հատուցում մ'ընել Թրանսվաալի կառավարութեան։ Այս ամեն հատուցումները տալով հանդերձ, Անգլիա խստիւ պիտի մերժէ Թրանսվաալի խնդիրն Եւրոպեան Դեսպանախորհրդոյ մը ենթարկելու գերմանական և ֆրանսական առաջարկը։

Որչափ մեծ սխալ մ'էր Պ. Քլիվլէնտի պատգամագիրն Անգլիոյ դէմ, որ խաղաղութեան ժամանակ ընդհանուր վրդովում յառաջ բերաւ տարապարտ, նոյնքան մեծ սխալ մը եղաւ Տքթ. Ճէյմսընի արշաւանքն ի Թրանսվաալ, որ Անգլիոյ համար սուղի պիտի նստի, ինչպէս Ամերիկայի համար սուղի նստաւ Պ. Քլիվլէնտի պատգամագիրը։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԽՆԴԻՐԸ

Քարաքասէ (մայրաքաղաք Վէնէզուէլայի) կը հեռագրեն թէ այն քաղաքին գլխաւոր բնակիչներէն ոմանք ձերբակալուած են, ամբաստանութեամբ թէ Կուզման Պլանքօ զօրավարին և անգլիական կուսակցութեան հետ մեկտեղ միացած դաւադրած են Նախագահ Պ. Քրեսբոյի դէմ։

Վէնէզուէլայի մէջ տիրող յուզման պատճառաւ, խօսք կայ թէ պատերազմական վիճակ հրատարակուեր է։ Կառավարութիւնն օրէնք մը ներկայեր է խորհրդարանին՝ ոչ-ամերիկեան կառավարութեանց հետ թղթակցութեան յարաբերութեանց մէջ գտնուող անձերը պատժելու համար։ Վէնէզուէլայի իշխանութիւնք կը գանգատին թէ Անգլիա խռովութիւններ կը գրգռէ Վէնէզուէլայի մէջ, որպէս զի Պ. Քրեսբոյի կառավարութիւնը չկարենայ Միացեալ Նահանգաց հետ համախորհուրդ գործել Անգլիոյ դէմ։

ԵԳԻՊՏՈՍ.—Դահիրէի Փօղերանոցն այս պահուս կը կոխէ Եգիպտոսի ոսկիին մէկ 1,000րդ, մէկ 2,000րդ և մէկ 4,000րդ մասին հաւասար երեք կարգի մանրուք դրամներ, (այսինքն՝ 5 փարանոց, և անոր կէսն, ու քառորդն)։ Օրն 80,000 հատ կը կոխուի այս դրամներէ, մինչեւ որ հինգ միլիոն հատ ըլլայ։ Անցեալ տարի ալ այսչափ մը կոխուեցաւ, բայց շուտ սպառեցաւ. զի, մանաւանդ գաւառներու մէջ, ժողովուրդը խուռներամ կը դիմէր կառավարութեան՝ այն մանրուքներէն ունենալու, որք շատ պէտք են ամենօրեայ մանր մունր գործառնութեանց մէջ։ Քիչով ապրելու կարող պէտք է ըլլայ ժողովուրդ մը որ հինգ փարանոցին քառորդովը կրնայ բան գնել։

ՑԵՐԱԳԻՐ

ՄԱՏՐԻՏ, 9 Յունուար.—Կառավարութիւնն որոշեց նոր զօրք և մարտանաւեր ղրկել Քուպա։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.—Ծերակոյտի յանձնաժողովն ընդունեց նաւատորմին ոյժն աւելցնելու առաջարկը։ Ծովային նախարար Պ. Հէրպերթ անմիջապէս 12 թորփիլանաւ շինել տալու կը ձեռնարկէ։

ՄԱՍՈՒԱ.—Մէնէլիք թագաւոր ամսոյս 7ին նոր յարձակում մ'ըրաւ Մագալլէի բերդին վրայ։ Յարձակումը բոլոր օրը տեւեց։ Իտալացիք լաւ պատսպարուած էին, ու չվնասուեցան։ Ընդ ամենայն 10 հոգւոյ չափ կորուստ։ Իսկ Հապէշք շատ վնասուեցան։ Գիշերն Հապէշք իրենց բանակատեղը դարձան։

ՀՌՈՄ.—Վիքթոր Էմմանուէլի մահուան 18րդ տարեդարձին առթիւ, Ումպերթօ թագաւոր և Մարկարիտա Թագուհին Բանթէոնի մէջ հոգեհանգստեան արարողութեան ներկայ գտնուեցան։

ՊԵՐԼԻՆ.—Պիսմարք իշխանի բժիշկը կ'ընդդիմանայ Պերլին երթալուն՝ յունուար 6 18ի կայսերական հացկերոյթին ներկայ ըլլալու, ըստ առաջարկութեան Վիլհէլմ կայսեր, որ անձամբ եկած էր հրաւիրել իշխանը։

ԼՈՆՏՈՆ.—Անգլիոյ Դրամատան շաբաթական հաշուեկշիռն նայելով, մետաղադրամն աւելցեր է 571,000, փոխանակագիրները պակսեր են 7,022,000 և թղթադրամներն աւելցեր են 910,000 ոսկի, որով պահեստի համեմատութիւնն է 60.44 առ 100։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Յօրթ, Համմանտաս կը ծանուցանէ թէ չքմամփոփութիւնը չորս-հինգ օրուան մէջ եւ առանց զգացնել տալու իր դարմանէ նոր դրութեամբ մը։ Կասկածողները կրնան վարձքը վճարել՝ բոլորովին աղեկնալէ յետոյ։ Իրեն դիմողները կը դարմանէ Ղալաթիոյ, Սանտըքճըլար, Գարաքէօյ Թէլէին դէմ 97 թիւ խանին վրայի սենեակը՝ ամեն օր ժամ 4 էն 10 ք (Ա. Թ.) 18—30

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Յառաջիկայ երկուշաբթի առաւօտ, որ է Յունուար 1 կաղանդ, Ույնիացի Արժ. Տ. Ղեւոնդ Հայր Ճենանեան հանդերձեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել Թաղիս Ս. Եկեղեցւոյն մէջ ի հոգւոց մխիթարութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան, զոր ի գիտութիւն կը ծանուցանեմք։

Դիւան Թաղ. Խորհրդոյ
Գասըմ-Փաշայի

30 դեկտեմբեր 1895

Առաւօտեան ժամերգութիւնը կսկսի յ'3րդ ժամու։

Պերայի Նորակազմ Աղքատախնամը՝ հակառակ Թաղեցիներուն կողմանէ իւր գտած ընդունելութեան և քաջալերութեան՝ ներկայ անձուկ պարագաներուն մէջ չէ կարող իր ձեռքը եղած նիւթական միջոցներով պէտք եղածին չափ օգնել Թաղին հիւանդներուն և աղքատներուն, մանաւանդ տօնական օրերուն մէջ։ Ուստի պէտք կ'զգայ հրապարակաւ դիմում ընել Պերայի բարեսէր Թաղեցիներուն և յանուն աղքատաց խնդրել որ չզլանան իրենց դրամական նուիրատուութիւնները։ Աղքատախնամը չէ ուզած նամակներով կամ այցելութեամբ ձանձրոյթ պատճառել բարեսէր հասարակութեան. ուստի որոշած է այս միջոցաւ դիմել, վստահ ըլլալով որ պարզ կոչում մը բաւ պիտի ըլլայ Պերայի Թաղեցիներուն մարդասիրական զգացումներն արծարծելու համար։

Աղքատախնամը սիրով պիտի ընդունի նաեւ նպարեղէնի վերաբերեալ նուիրատուութիւններ։

Նուիրատուները կրնան ամեն օր ժամը 5էն մինչեւ 9 բարեհաճիլ ներկայանալ Պերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցին, Աղքատախնամին յատուկ գրասենեակը, ուր շնորհակալութեամբ պիտի ընդունուին իրենց նուէրները։

Ի դիմաց Պերայի Աղքատախնամ
Ընկ. Գործադիր Ժողովոյ

Ատենադպիր Ե. ՕՏԵԱՆ — Ատենապետ Ս. ՌԱՖԱՅԷԼԵԱՆ

29 դեկտ. 1895

Ի ՆՊԱՍՏ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

Պէշիկթաշէն, Եղիա էֆ. Խոչեան մէկ մէճիտ ղրկած է խմբագրութեանս, Մնօնիկի այցելութիւններու փոխարէն Ս. Փրկչի Հիւանդանոցին ի նպաստ։

Այրի Տիկին Զապէլ Աղասեան և որդի, Աղասեան ընտանիք, Օր. Ս. Վիչէնեան, Այրի Տիկին Գ. Խաժիմաճեան և զաւակունք, Տէր և Տիկին Յ. Մէլիքեան, Տէր և Տիկին Յ. Պէյլիքճեան և Խնայէլեան ընտանիքները ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանեն մահն

ՅՈՎՍԷՓ ՄԱՆՈՒԿ ԱՂԱՍԵԱՆԻ
(ԹԱՂԱՊԵՏ ԱԿԱՑ ԲԺՇԿ 6րդ ՇՐՋԱՆԱԿԻ Ի ԲԵՐԱ)

որ յետ երկարատեւ հիւանդութեան հանգեաւ ի Տէր, թողլով ի սուգ անմխիթար իւր կողակիցը, զաւակը, քենին և համայն ազգականներն ու բարեկամները։

Յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը պիտի կատարուի յառաջիկայ կիրակէ, 31 Դեկտեմբեր, ժամը 7ին, ի Ս. Աստուածածին Եկեղեցւոյ Օրթագիւղի, ուր փոխադրեալ է արդէն հանգուցելոյն մարմինը և պիտի ամփոփուի գիւղին գերեզմանատունը։

Օրթագիւղ, 29 Դեկտ. 1895

Այրի Տիկին Ե. Սաատուր, Մերուն էֆէնտի Գրիգորեան, Պետրոս էֆէնտի Գարակէօզեան, Օրիորդ Կայինէկ Սաատուր և Յակոբ, Հրանտ և Լեւոն Սաատուր եղբայրները ցաւով կը ծանուցանեն թէ

ՌՈՒԲԷՆ ԷՖԷՆՏԻ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

կնքեց իր մահկանացուն, 57 տարեկան, սուգի մէջ թողլով իր քոյրը, եղբայրը, մօրեղբայրը և քեռորդիները։

Յուղարկաւորութիւնը տեղի պիտի ունենայ վաղը, կիրակի, 31 Դեկտեմբեր, ժամը 6 ½ին, Պերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ, ուրկէ մարմինը պիտի փոխադրուի Պոլըքլըի ազգային գերեզմանատունը։

Բերա, 30 Դեկտ. 1895

Յակոբ էֆ., Տօքթ. Նիկողոս էֆ. և Կարապետ էֆ. Պոյաճեան եղբարք շնորհակալութիւն կը յայտնեն ամեն ազգականաց և բարեկամաց, որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ իրենց հանգուցեալ մօր՝ ՏԻԿԻՆ ԱՆԹԱՌԱՄ Ն. ՊՕՅԱՃԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան հանդէսին և ցաւակցութիւն յայտնեցին։

Ն. ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ
ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՌԱՐԱՆ
ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ
Հրատարակուեցան 50 եւ 51 թերթերը։
Վերջին թերթը կը հասնի
մինչեւ Soigneusement բառը։
50րդ թերթին հրատարակութենէն յետոյ բաժանորդագրութիւն [illegible]։
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ ՄԷԿ ՄԷՃԻՏ
Իւրաքանչիւր թերթ 20 փարայ
Դիմել ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ, Պոլիս Սուլթան
համամ փողոց թիւ 14

Քաղաքին լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիյէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը, միջօրէին, նոյն մզկիթը գնաց և ուրբաթու աղօթքը կատարելէ յետոյ կայս. պալատ վերադարձաւ։

Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին գերմանական, աւստրիական, պարսկական ու սերպիական դեսպանք՝ իրենց առաջին թարգմաններով, պուլկարաց էքզարք Տ. Յովսէփ, Թօմասօֆօրանա լ'Էսթ լրագրոյ տնօրէն Պ. Նէվլինսքի և տասնը հինգի չափ օտարազգի զբօսաշրջիկներ։

Ներկայից ոմանք սենեկապետ Էմին պէյի միջոցաւ արժանացան կայսերական մեծարանաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ.—Երէկ, ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն յետոյ, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհեալ արտօնութեամբ, աւստրիական դեսպան Պառոն ֆոն Գալիչէ և յետոյ գերմանական դեսպան Պառոն Սաուրմա Եէլչ Ն. Վեհափառութեան ներկայանալու պատիւն ունեցան։

ԲԱՐՁՐ. ՄԷԾ-ԵՊԱՐՔՈՍՆ ու բոլոր նախարարք, հինգշաբթի օրը կայս. պալատ գացած ըլլալով, իրենց պաշտօնատեղին չը կրցին երթալ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ բարենորոգմանց կիրառմանը հսկելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովն առջի օրը ի նիստ գումարուեցաւ Պետական Խորհրդոյ պաշտօնատան մէջ։

ԱՐԱԲԿԻՐԻ ԿԱՐՕՏԵԱԼՔ.—Կայս. Իրատէ մը, կ'ըսէ Իգտամ, հրամայած է Արաբկիրի կարօտեալներուն հարիւր յիսուն հազար դրուշի արմտիք տալ։

ՀԱԼԷՊԻ նորընտիր կուսակալ Ռաիֆ փաշա երէկ Իսքէնտէրունի ճամբով և Մեսաժըրիի Նիլ շոգենաւով իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

Նոյն կուսակալութեան օգնական Հաճի Բէքիր փաշա ալ ի մօտոյ ճամբայ պիտի ելնէ։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ դեսպանատան մէջ անցեալ գիշեր հացկերոյթ մը տրուեցաւ, որուն ներկայ գտնուեցան ռուսական դեսպանը, կինը, աղջիկը, դեսպանատան պաշտօնեայք և այլք։

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ շինութեանց նախարարութիւնը հրաման ստացած է քննել Պ. Նաքէլմաքէրսի այն ծրագիրն, որով խնդրած էր Մուտանիա-Պրուսայի գիծը մինչեւ Ջիթլի երկարել։ Նկատողութեան չպիտի առնուի այն կէտն, որ կը վերաբերի՝ իւրաքանչիւր քիլոմէթրի համար պահանջած հասոյթներն ապահովցնելու խնդրոյն։

ՍԵՐՊԻՈՅ թագաւորը Թաքօվօ պատուանշանի ասպետութեան աստիճանը նուիրած է Պ. Տիմիթրի Վլասթարիի, որ անցեալ օր ամուսնացաւ սերպիական դեսպանին աղջկան՝ Օր. Մարա Եօրկէվիչի հետ։

Աղեքսանդր թագաւորը միանգամայն շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղած է դեսպանին։

ԲԵՐԱՅԻ յոյն արհեստից բարեգործական ընկերութիւնը, իր ամսական նպաստներէն զատ, բաշխած է նաեւ 2240 օխա ածուխ 56 կարօտեալներու, 60 վերմակ՝ 60 կարօտեալներու, 100 օխա միս 360 կարօտեալներու, 2 պարկ լուբիա, 2 պարկ բրինձ, 350 օխա հաց, 10 ոսկւոյ արժողութեամբ ճերմակեղէններ և 24 ոսկւոյ դրամական նուէրներ։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ.—Ստամպուլ կ'իմանայ թէ առեւտրական ծովային դատարանը անանկացեալ հռչակած է Մօզէֆ էֆ. Եազըճեանը՝ նորաձեւութեանց վաճառական ի Բերա։

«ՄԱԼԻՄԱԹ» լրագիրն, որ դադարման դատապարտուած էր, բարձրագոյն ներման արժանացած ըլլալով, յառաջիկայ հինգշաբթի օր վերստին պիտի հրատարակուի։

ՀԱՆՔ.—Ձեռնհաս իշխանութիւնը որոշած է Շիւքրի էֆէնտիի և Հալաճեան Բարսեղ էֆէնտիի 99 տարուան համար շահագործման մենաշնորհ տալ մանկանեզի հանքի մը համար, որ կը գտնուի Գասըմէմոնիի, Էրէյլի գաւառակին Եիւրիւք գիւղին մօտ։

ՌԷՖԹԻՅԷԻ ՏՈՒՐՔԸ.—Պետական Խորհուրդն առջի օրը նկատողութեան առաւ՝ Եգիպտոս տարուած ծխախոտներէ առնուած Ռէֆթիյէի տուրքը ջնջելու կամ դեղչելու խնդիրը։ Ներկայ էր նաեւ Ռէժիի ընդհանուր անօրէն Պ. Փարնէթի։ Խորհուրդն որոշեց որ Պ. Փարնէթի ընդարձակ ծրագիր մը պատրաստէ թէ ցարդ ո՛րչափ Ռէֆթիյէի տուրք առնուած է և թէ օսմանեան միւս երկիրներէն Եգիպտոս տարուած ծխախոտներուն քանակութիւնն ո՛րչափ է։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ և Թղթատարական նախորդ վերատեսուչ վախճանեալ Հասան Ալի էֆէնտի, կ'ըսէ Իգտամ, այլ և այլ գումարներ իւրացուցած ըլլալով, որոշուած է յանձնաժողով մը կազմել հաշիւները քննելու համար։

ՍԸՎԱԶԻ Էրպաա և Նիքսար գաւառակաց միջեւ հեռագրական թել մը պիտի հաստատուի։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ ու Էտիրնէի հեռագրական թելերն, որք փոթորկին պատճառաւ մէկ քանի օրէ ի վեր խանգարուած էին, նորոգուած են։

ՊԻՂԱ գաւառակին մէջ բնակութիւն հաստատող Ռումէլիոյ ու Կովկասի 5242 տնուոր 21,577 գաղթականներ եօթանասուն գիւղեր կազմած են, որք զատ զատ անուններ պիտի ունենան։

Ը. ԶՕՐԱԲԱԺԻՆԸ Պիթլիսէն Վան պիտի փոխադրուի։ Հրամանատար Ֆէրիք Շէմսի փաշա արդէն Վան ժամներ է։

ՆԵՐՈՒՄ.—Գէորգ Խաչիկեան և ընկերը՝ Մինաս, որք մարդասպանութեան համար տասնըութ տարիէ ի վեր Աքեայի բանտը կը գտնուէին, հիւանդոտ և ծերացած ըլլալով, բարձրագոյն ներման արժանացած են։

ՊԱՂՏԱՏԷՆ Նուսրէթ փաշա ծրագիր մը ղրկած է ի Բ. Դուռ՝ ցոյց տալով այն միջոցներն, զորս հարկ է ձեռք առնուլ Պաղտատի մէջ ու շրջակայքը երկրագործութիւնք զարգացնելու համար։

Այդ ծրագիր մատուցուած է ի կայս. պալատ։

ԴԵՂԱՐԱՆՔ.—Պետական Խորհուրդն որոշած է ընդհանուր դատախազներու յանձնել և օրինաց տրամադրութիւնն ի գործ դնել այն դեղագործներու և դեղավաճառներու նկատմամբ, որք օտար նիւթերով խառնուած ձկան իւղ կը վաճառեն եւ կամ բժիշկներու դեղագրին հակառակ դեղ կու տան։

ՁԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ վարժարանի հեծելազօրաց դասարանէն այս տարի ութսունըվեց ուսանողներ իրենց շրջանն աւարտած և դեր-տեղակալի վկայական ստացած են։

ԿԻԶԻՆԵՐՈՒ նորընտիր գայմագամ Խալիլ Րիւշտի պէյ առջի օրը Մեծ Կղզին գնաց և իր պաշտօնին ձեռնարկեց։

ՊՈՒԼՂԱՐ ՏԱՂԻ հանքին տնօրէն կարգուած է Թօքաթի դատարանին տնօրէնի օգնական Հիլմի պէյ։

ՆԱՒԱՑԻՆ Վարժարանին տնօրէն կարգուած է հազարապետ Շիւքրի պէյ։

ԷՏԻՐՆԷԻ ոստիկան-զինուորաց նորընտիր առժամեայ հրամանատար Միրլիվա Մուխլիս փաշա երէկ իրիկուն իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ընկերութիւնք Իզմիրի մէջ 1895 տարւոյն պատահած հրդեհներէն 13,927 անգլիական ոսկւոյ վնաս մը կրած են։ Անցեալ տարի այդ գումար 65,534 ոսկի էր և առջի տարին 19,834։

ԳՕԶԱՆ գաւառին (Ատանա) նախորդ կառավարիչ վախճանեալ Թէվֆիգ պէյի ընտանեացը 742 դրուշ ամսաթոշակ յատկացուած է։

ՊՐԷՍԼԱՎԻ (Գերմանիա) համալսարանին ուսուցիչներէն Պ. Քօժէնթէր, Անտիոք պիտի երթայ՝ աշխարհագրական ու պատմական ուսումնասիրութիւններ կատարելու համար։

ՈՂՈՂՈՒՄ.—Այտընի նահանգին մէջ այս օրերս տեղացած անձրեւներէն Կէտիզ գետը յորդելով շուրջը գտնուած հողերն ողողեր է։ Իզմիրի և Թօրպալըի միջեւ գտնուած գետակներն ալ յորդեր են։

ՀԱՆԵԱՅԷՆ (Կրէտէ) կը գրեն թէ տիրող սաստիկ փոթորիկներէն պատ մը փլչելով մարդ մը տակը մնացեր ու մեռեր է։ Այդ անձ եօթը որբեր թողած ըլլալով, իր դրացիները հազար դրուշի չափ նպաստ մը հաւաքեր են։

ՀԵԼԼԷՆԱԿԱՆ կառավարութիւնը Ս. Փրկչի պատուանշանին ասպետութեան աստիճանը նուիրած է Հանրային Պարտուց Վարչութեան՝ ոգելից ըմպելիներու ճիւղին տնօրէն Ալէքօ էֆէնտիի։

ՄԱՆԱՍՏԸՐԻ ու Գոսօվայի նահանգաց դատական քննիչ Ֆէհմի էֆէնտի ու Եօրկաքի էֆէնտի Մանաստըր երթալով, քննութեանց ձեռնարկեր են։

ԷՆԿԻՒՐԻԻ նահանգին վերաքննիչ ատեանի պատժական ճիւղին նորընտիր նախագահ Ղալիպ պէյ իր պաշտօնատեղին ժամներ է։

ՁԻՒՆ ԵՒ ՓՈԹՈՐԻԿ.—Երէկ պայմանադրական կառախումբն ոչ մեկնեցաւ և ոչ ալ ժամանեց։ Ըստ ամենայն հաւանականութեան, այս իրիկուն պիտի մեկնի և եւրոպական թղթատարական պայուսակները վաղը պիտի ժամանեն։

Եւրոպական թղթատարն երէկ Քէօսթէնճէի ճամբով ղրկուեցաւ։

—Հեռագրական տեղեկութեան մը նայելով, արեւելեան ճիւղին կառախումբն առջի օրը մինչեւ Զօրլու եկեր է, սակայն Զօրլուի և Հատըմքէօյի միջոցը ձիւնով ծածկուած ըլլալով, Էտիրնէ վերադարձեր է և կը յուսացուի թէ այսօր Սիրքէճի ժամանէ։

Օսմ. Գանքային ընդհանուր տնօրէն Սըր Էտկար Վինսընթ այդ կառախումբին մէջ կը գտնուի։ Երէկ առտուան Էտիրնէէ կառախումբն ալ չկրցաւ մեկնիլ։

—Արեւելեան երկաթուղով ամեն իրիկուն Սէլանիկ, Մանաստըր, Գոսովա ու շրջակայքը ղրկուած թղթատարական պայուսակները, որք ձիւներուն պատճառաւ չորս օրէ ի վեր կը մնային, երէկ ծովու ճամբով ղրկուեցան։

—Մախսուսէի Կէրէճ շոգենաւն, որ անցեալ երեքշաբթի ճամբայ ելած էր Տրապիզոնի թղթատարով, ստիպուեցաւ Գավաքի առջեւ կենալ և երէկ կրցաւ ճամբան շարունակել։

—Անատօլուի երկաթուղւոյն ճամբաներու այն մասերն, որք ձիւնով ծածկուած էին, առջի օրը մաքրուելով բացուեցան և Էնկիւրիի կառախումբը նոյն

օրը սովորականէն ժամ մը յետոյ Հայտար Փաշա հասաւ։

—Անցեալ օր Ոսկեղջիւրի մէջ՝ Տէֆթէրտարի առջեւ, շոգեմակոյկ մը ընկղմեցաւ՝ օդին սաստկութենէն։

—Խտիվիյէ ընկերութեան Թէվֆիգիէ Բողազի(?) շոգենաւն, որ չորեքշաբթի պիտի մեկնէր, երէկ առաւօտ կրցաւ ճամբայ ելնել։

—Հելլենական Բոմօս(?) շոգենաւն, որ անցեալ երեքշաբթի օր Սեւ ծովէն կուգար, փոթորկի բռնուելով բաւական վնասուած է։ Մէջը գտնուած 700 ոչխարներու կէսը ցուրտին սաստկութեանը զոհ գացեր են։

—Արեւելեան երկաթուղեաց ընկերութեան Զաթալճաէն դէպ յառաջ ունեցած հեռագրական գծերը կտրեր են հովին սաստկութենէն։

ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒՄ.—Գրաշար Իշխան, որ անցեալ օր Սուլթանի գրաշարապետ Տաքէօն վիրաւորած էր դաշոյնի հարուած մը տալով գլխուն, երէկ ձերբակալուեցաւ Գորտոյ Ագուէրայ թաղին մէջ և տարուեցաւ Ոստիկանութեան Տունը։

ԷՍԿԻՇԷՀՐԻ մէջ ամսոյս 24ին արկած մը պատահեր է։ Տան մը մէջ Վասիլիքի անուն աղջկան մը հարսնիքը կը կատարուէր և այդ պատճառաւ սենեակի մը մէջ քառասունհինգի չափ հրաւիրեալներ հաւաքուած էին, երբ սենեակին առաստաղը, չկրնալով տոկալ այդչափ բազմութեան, փլաւ՝ հարս ու փեսայ ու հրաւիրեալք ամէնքն ալ ինկան տակը գտնուած սիւռն, սակայն անմիջական օգնութեանց շնորհիւ ազատուեցան։

ԱՐԿԱԾ.—Անցեալ օր Խասգիւղի մէջ Տանիէլ անուն հրեայ մը ջրհորի մը մէջ ինկաւ, որուն բերանը բաց էր և ձիւնով ծածկուած։ Ոստիկանք իմանալով Տանիէլի աղաղակներն անմիջապէս օգնութեան փութացին և ազատեցին զայն ջրհորէն, որ տասներկու գրկաչափ խորութիւն ունէր։

ԱԿՌԱՆԵՐՈՒ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ.—Ակռաներու չգոյութիւնը կը վնասէ արտասանութեան և դէմքը կը տձեւցունէ։ Առանց լաւ ակռաներու բնաւ կատարեալ ծամողութիւն չկայ, առանց կատարեալ ծամողութեան՝ բնաւ կատարեալ մարսողութիւն չկայ, առանց մարսողութեան չիկայ սննդառութիւն, առանց սննդառութեան չիկայ առողջութիւն, և առանց առողջութեան ի՞նչ է կեանքը.—Ուրեմն խորհուրդ կուտանք առաջնակարգ ատամնաբոյժ Տքթ. Պասիի, միակ ատամնաբոյժն որ երկու անգամէն կրնայ տեղը դնել եթերուն և անարմատ ակռաներն, արհեստական ամենագեղեցիկ ու ամենահաստատուն ակռաներ պատրաստել առանց քիմքի, կեռերու, զսպանակներու և այլն, որք լաւ արտասանութեան հետ կատարեալ ծամողութիւն կ'ապահովեն։

Ամենէն փափուկ, ամենէն ջղային անձինք կրնան կատարեալ ապահովութեամբ դիմել Տքթ. Պասիի՝ լիովին գոհ մնալու համար։ Արդէն, իրեն գինը կատարելապէս գոհ մնալէն ետք միայն ստակը պիտի վճարէ։

Ամէն օր կը դարմանէ ժամը 9էն (Ը. Ե.) մինչեւ իրիկուան 5, Բերա, Մեծ փողոց, Ֆրանսական դեսպանատան դէմը, 374 թիւ տունը։ 413

ԲԵՐԱՅԻ ՍԻՒՔԸ

Սիւքին Տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ թէ վաղը (կիրակի) և երկուշաբթի ցերեկեայ ներկայացումներ պիտի տայ յաջորդաբար, բաց ի գիշերային ներկայացումներէն։ Քանի մը արուեստագէտներ՝ մայրաքաղաքէս անցնելու առթիւ՝ իրենց մասնակցութիւնը պիտի նուիրեն այդ ներկայացումներուն, որոնք պիտի աւարտին զբօսալի բանդօմիմաներով։ Սիւքին վերջին ներկայացումներն են ասոնք։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԴԱՆՔԱ

Օսմ. Կայս. Դանքայի Ղալաթիոյ, Բերայի և Պոլսոյ գրասենեակները գոց պիտի մնան յառաջիկայ երկուշաբթի, 1/13 յունուար 1896 և շաբաթ, 6/18 յունուար։

ԱԶԴԻՔ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԴԱՆՔԱՅԻ

Մաքսային 5 % օսմ. պարտաթղթերին ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ 2 1/2 % (երկուքուկէս առ հարիւր) վերջամսեայ տոկոս մը պիտի վճարուի՝ իրենց թղթերուն անուանական արժէքին վրայ։

Ուստի 96 յունուար 1/13էն սկսեալ ներկայացնելու են իրենց պարտաթղթերուն թիւ 19 կտրոնք սովորական պարտքերուն հետ, Օսմ. կայս. Դանքան ի Պոլիս, Թարաքճըլար փողոց թիւ 15, երկուշաբթի, չորեքշաբթի և հինգշաբթի օրերը, ժամը առաւօտեան 10էն մինչեւ 2 յետ միջօրէի։

Ցիշեալ կտրոններուն փոխարէն ընկալագիր մը պիտի յանձնուի որով 10 օր ետք իրաւունք պիտի ունենան տոկոսներուն։ 2—4

* * *

Մաքսային 5 % պարտաթղթերն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ 1890 յունուար 1/13ի թիւ 7 կտրոնները եթէ մինչեւ 1896 յունուար 1/12 չներկայացուին, ջնջուած պիտի ըլլան։ 4—6

MORRHUOL

Դարուս մէջ բժշկական շատ գիւտեր եղած են. ամենէն նորերուն մէջ գիտական թերթերը կը նշանակեն բարեբաստ գիւտը որով Պ. Շարթօ կուգայ օժտել բժշկութիւնը, Մօրիւ ձկան իւղին տեղ անոր տարրը՝ Մօրիւօլը դնելով։ Փոքր գեղահատերով կը տրուի հիւանդաց որք դիւրաւ կը կլլեն զանոնք, ոչ սիրտ խառնուք ոչ փորխուռնք կունենան. հազը կ'անցունեն, ախորժակը կը բերէ և շուտով կը զգացունեն իրենց առողջարար ներգործութիւնը։

ԿԱՂԱՆԴԸ

Ինչ սիրուն օր. անունին չափ սիրուն, առատ ուրախութեանց չափ պայծառ օր։

Չեմ գիտեր թէ կա՞յ մէկը որ այսօրուընէ աւելի զուարթ զգայ ինքզինքը. ամենէն աւելի տխուր վայրկեաններուն անգամ մոռցնել տալու դեղթափ մը մարդուս կեանքին, այս Կաղանդը։

Ինծի համար կեանքիս էն մեծ օրը նկատած եմ անիկա. անոր գալուստովը, ամբողջ օր մը ու թերեւս շատ մը օրե՛ր ալ ուրախացած եմ, մոռնալով ինչ որ զգացած եմ, մինչեւ այդ վայրկեանը, զուարթ կամ դառն։ Եւ սա ալ բան մը չէ՞։

Կեանքի այդ տարւոյ ընթացքին մէջ ունեցած ամէն տպաւորութիւն, դառնութիւններով կամ հեշտանքով ապրուած, անհետացած, ոչնչացած, լմնցածի պէս եկած է ինծի։

Այդ օրը մեծ օր մը համարած եմ. մեծ՝ աշխարհքի մը չափ, ուր ամբողջ տարի մը անընդհատ պիտի ապրի մարդ, վայելելով ինչ որ ունի իր մէջը։

Եւ լացի՝ տխրութեան սեւ վայրկեաններս ամէնքն ալ մէկիկ մէկիկ թաղած, ոչնչացուցած եմ, ինչպէս մեռելները գերեզմաններուն մէջ։

Գլորուող այդ տարին իմ վրաս գերեզմանի տպաւորութիւնը թողած է, ուր կ'երթան փճանալ, սեւ հողին անծուած ոգերուն ոստին ճիւղերուն տակ, ամէն վայելք, ամէն հեշտութիւն, զոր մարդիկ անզուսպ եռանդով մը վայելած ըլլալ կը կարծեն։

Եւ ակնարկով մը դէպ ի անցեալը, պատրանքն է որ կուգայ երեւակայութեանս առջեւ կը մնայ ցից։

Ամէն բան երազի մը գոյնով կը ներկայանայ մտքիս առջեւ ու ա՛լ բան մը չեմ կրնար տեսնել, բանի մը վրայ մտածելս չիգար. սե՛ւ, սեւ սեւ կ'երեւայ բոլորտիքս. գերեզմանի փոսի մը մթութեանը չափ սեւ, ուր կ'զգաս ոչնչութիւնդ ամենէն աւելի։

Ա՜խ, անցեա՜լ լռուածը, ի՜նչ ահաւոր բան է. ու ի՜նչ սիրուն critiquet մը անցած է սակայն Հիւկօի գրչին տակ։ Հին, հին, շա՜տ հին յիշատակներ կ'արթնցնէ ան՝ մարդուս մտքին մէջ, որոնք յուզումով մը կը ցնցեն սիրտն ու հոգին։

Ու վայրկեան մը, այդ յիշատակներուն աճիւններովը կազդուրուած, ամէն բանէ վեր կ'զգաս ինքզինքդ. հոգիի բարձրութեանը հասնելու զարմանալի մեծ ճիգերու, զոհողութիւններու յօժարութիւնով մը համակուած կը տեսնես քեզի։

Ու այսպէս, այդ տպաւորութիւններու տակ ուրախ՝ այդ օրն ալ կանցնի։ Եւ դարձեալ առջի տափակութիւններուդ շարքն է որ կսկսի։ Ի՜նչ ապուշ բան, կըսես ինքնիրենդ։ Աղէօր, վարդ-երազէ մը ետքը ցուրտ իրականութիւնն է որ կը գրկես։

Մարդ՝ տարիին միւս օրերուն մէջ երբեք մտքէն իսկ չանցըներ խորհիլ վայրկեան մը գործածին վրայ. իր անցուցած կեանքը աչքի տակ առնել. չէ՛, այդ ամէնը միայն օրուան մը կը պահէ, Նոր Տարիին, ուր, վաճառականին հետ, իր կեանքի հաշուեկշիռն է որ կը պատրաստէ։ ՕՆՆԻԿ

Իւսկիւտար, 30 դեկտ. 95

ԶԱՆԱԶԱՆՔ

ԿԱՏՂԱԾ ԿԱՏՈՒՆԵՐԸ

ԿԱՏՈՒՆԵՐՈՒ ՑԵՂԻՆ ՄԷՋ ԿԱՏԱՂՈՒԹԵԱՆ ՆՇԱՆՆԵՐ

Բասդէօրեան հաստատութեան մէջ.—Շուներուն խածուածքը եւ կատուներուն խածուածքը.—Դէմքին վրայ.—Խածուածքներուն խորութիւնը.—Դարմանումը.—Անասնաբոյժ մը.—Կատաղութի՞ւն թէ արեան հաւաքում։

Բարիզի այլ և այլ կողմերը կատուներու կատաղութեան բազմաթիւ դէպքեր տեսնուիլը իմացանք բաւական օր առաջ։ Թերթի մը մէջ կը կարդայի թէ Սէն-Ժէրմէ թաղին մօտերը այս կենդանիներէն երկուքը շատ մը անձեր կատաղութեամբ խածած էին։ Այս օրերս ալ շատ մը կատղած կատուներ տեսնուեր են Շէշա-Միտի փողոցին շրջակայքը։

Կատուներու կատաղութեան խնդիրը վիճաբանութեան նիւթ հայթայթած է։ Վաղեմի կարծիք մ'է թէ «կատուն չի կրնար կատղիլ»։ այս վերը յիշուած դէպքերուն առթիւ ալ այն վերջին պարբերութիւնը կրկնեցին։

Բնական պատմութեան պզտիկ կէտ մ'է լուսաբանելիք։ Ջանացին հաստատել այդ առտնին կենդանւոյն կատաղութեան նշանները, ինչպէս նաեւ այն վտանգները որք մարդուն կսպառնան։

Բասդէօրեան հաստատութեան մէջ.—Տօքթօր Ա. Շայեօ որ նոյն հիմնարկութեան մէջ antirabiquet ճիւղին հոգիրը ստանձնած է, կըսէ Բարիզի կարեւոր թերթ մը, բարեհաճեցաւ այս առթիւ մեզ հետ շահեկան տեսակցութիւն մ'ունենալ։ Այս բանը իրմէն զատ ոչ ոք պիտի կրնար ընել քանի որ ամէն տարի աչքէ կանցընէ և կը խնամէ կատղած կենդանիներէ խածուած 1500էն 1800 անձեր։

Պարզմտութիւն է կարծել թէ կատուն շատ քիչ անգամ կատաղութեան ախտէն կը վարակուի։ Տիւդօ փողոցի հիմնարկութեան մէջ ներկայացող անձերէն քսանին 18ը կամ 19ը շուներէն և 2ը կամ մէկը կատուներէն խածուած են։

Համեմատութիւնը տկար ըլլալուն, պէտք չէ զանց առնել զայն, եթէ բաղդատենք մանաւորապէս միւս կատղած անասուններուն համեմատութեանը հետ։ Երկու հարիւր անձերու վրայ, օրինակի համար, հազիւ մէկ մը կը գտնուի որ ձիէ մը, էշէ մը, և կամ զոմէշէ մը խածուած ըլլայ։

Գրեթէ միշտ կատղած կատուի մը խածուածքը շունին խածուածքէն ալ աւելի ծանր երեւոյթ մը ունի և այս եւս մանաւորապէս երկու պատճառներով։

Նախ կատուի մը ակռաները աւելի նուրբ, և աւելի ծայրասուր են. անոր բրած վէրքերը աւելի խորունկ և աւելի թափանցիկ են. ժահրը աւելի դիւրութեամբ կը թափանցէ այս պարագայիս մէջ քան թէ շան մը խածուածքէն որուն ատամները աւելի մեծ ու նուազ սուր, քիչ մը ճմլեալ վէրք մը կը բանան։ Անմիջական այրումը օգուտ ունի։ Երբե՛ք, եթէ խածուածքը կատուէն է, ատէպ, միմիայն վէրքին եզերքները կը խարեն և սակայն մէջտեղի խորին մասերը ժահրով թաթաւեալ կը մնան։

Երկրորդ՝ շունը ձեռքերէն, սրունքներէն և կամ դէմքէն կը խածնէ. սակայն աւելի յաճախակի ձեռքէն կամ սրունքներէն։

Կատղած կատուն, ընդհակառակը, գրեթէ միշտ կը յարձակի դէմքին վրայ և այս եւս իր բնական ընդունակութեան բերմամբ, կրնայ ցատկել, նետուիլ, իր փոքր ճիրաններով կառչիլ։ Արդ դէմքին խածուածքները շատ աւելի վտանգաւոր են, ջղային կեդրոնին հետ ժահրին անցքի բերնին մօտաւորութեանը պատճառաւ։

Ժահրը վէրքէն կօճղէզին (bulbe) հերթայ։ Բնականաբար աւելի արագութեամբ անոր կը հասնի երբ խածուածքը դէմքին վրայ է, մինչ ձեռքերէն կամ սրունքներէն մինչեւ գագաթը երթալիք ճամբան երկարագոյն է։

Հետեւաբար, ընդհանուր առմամբ, antirabiquet դարմանումը որ 15 օր կը տեւէ—առաջին օրերուն մէջ օրական 3 սանդիմէտր խորանարդ երկու պատուաստով—սրունքներու և թեւերու վրայ եղած խածուածքներուն համար, քանի մը օրուան կը բարձրացուի—ի սկզբան օրական չորս պատուաստումով—երբ վէրքը դէմքին վրայ ըլլայ։

Դիտելի է նաեւ թէ կատուին կատաղութիւնը սաստիկ աւելի զօրաւոր է. շատ քիչ անգամ կը տեսնենք կատուն, ինչպէս երբեմն շունը, որ անդամալուծութեամբ վարակուի, ինքզինքը պահէ, անկիւն մը կծկտի, ու տեղէն չշարժի. ընդհակառակը, կը ցատկէ, կը նետուի, և այս պատճառաւ նոյն իսկ անոր մերձեցող անձանց համար խիստ վտանգաւոր է։

Անասնաբոյժի մը կարծիքը.—Ճիշդ այս երեւոյթներուն վրայ էր որ Սանֆուաշի հիւանդանոցի գլխաւոր անասնաբոյժը կը յենուր և կը պնդէր թէ սաստիկ կը սխալին, կատուին այդ վիճակը տեսնելով, երբ կը կարծեն թէ կատղած է։

Համոզուած եմ թէ, կ'ըսէ, շատ պարագաներու մէջ կատուն երբ այդ կատաղի յուզման նշանները ցոյց կուտայ, երբեք կատաղութեան ախտէն վարակուած չէ։ Շէնք չուրեցք իր տեսակի կենդանիներուն յաճախադէպ եղող տագնապի մը ենթակայ է, և ալ աւելին—և երեւոյթները միեւնոյն են—երբ այդքան յուզեալ երեւի, կատուն ուղեղային արենախառնում ունի։ Կենդանին կրցած է երկար ատեն գլուխը արեւին բռնել, առատօրէն ուտել. վերջապէս ուրիշ պատճառ մը եղած է ըղեղին մէջ արենային համախմբման մը և յառաջ բերել կատաղութիւն մը։

Ստամոքսին խանգարումները արդարեւ մեծ դեր ունին ըղեղային արենահաւաքումին ծագման մէջ։ Ահա հետաքրքրական օրինակ մը. Էնկլիզի կատու մը որ անդադար իր պաճուճանքին զբաղած է, որ միշտ իր ժամերը իր վրայ լիզելով կ'անցնէ, իր խորտուբորդ լեզուովը վրայէն թելերու ճմլուած կոյտ մը կը վերցնէ որք կը գիզուին ստամոքսին մէջ և հետզհետէ կը լեցուին։ Ահա ըղեղային արենահաւաքման խիստ տրամադիր կենդանի մը և անոնցմէ շատերը զորս կը դիագննեն այս տեսակ տագնապի մօտէ մը վերջ,—ճիշդ միեւնոյն մանաւոր հանգամանքը կը ներկայացնեն։

Մեր կարծիքով ուրեմն, կ'ըսէ յարգելի անասնաբոյժը, սաստիկ ըղեղային արենահաւաքումն է զոր կատաղութիւն կը կարծեն։ Կատուն կը ցատքէ և կը նետուի. եթէ այդ պարագային, կամ այդ տագնապին ենթակայ եղած ատեն անոր մօտենալ փորձէ մէկը, և եթէ ջանայ զայն բռնել, կատուն ինքզինքը պիտի պաշտպանէ, պիտի յարձակի, պիտի խածնէ և պիտի կարծեն թէ կատուն կատղած է։

Պէտք է գիտել որ հակառակ գործնագէտին անկեղծութեան, որ այս տեսակ տագնապալի մօտով մեռած կենդանիին դիազննութիւնը պիտի կատարէ, կամոյին պիտի յայտարարէ, տարակուսելի պարագայի մէջ, թէ կենդանին կատղած է։ Այսու հանդերձ դարմանական տեսակէտով վնաս եւս չկայ։

Antirabiquet դարմանը, եթէ կատղած կենդանիի մը հետ չէ գործերնին, օգտակար չըլլալէն զատ, վտանգաւոր չէ. անասնաբոյժը, իր ապահովութեանը համար, նախամեծար կը համարէ ուրեմն ամէն պարագայի մէջ խածուած անձը խնամել տալ երբ կատղած կենդանիէ մը խածուած, դէթ առ խոհեմութեան։

ԼԵՒՈՆ ԹԻՒՑՈՒՃԵԱՆ

LE QUINQUINA FERRUGINEUX

Երբ բժիշկ մը դարմանէ անարիւն աղջիկներ, ստամոքսատկար, սպիտակ պատռահէ տառապող կին մը, աչքային և ոսկրային տղաքներ, արեան տկարութիւն ունեցող ծերունիներ, երկաթահաւան դեղերու կը դիմէ. բայց նոր գիտութեան տաբերց հետ համաձայն, կը թողու անլուծելի փոշիներն ու դեղահատները, և հեղուկ վիճակի վերածուած երկաթ կուտայ՝ ստամոքսը չյոգնեցնելու համար։ Բոլոր այս պահանջումները լրացնող դեղն է Կոխի Ֆերրիժինէօ քինքինայի օշարակը որ, ախորժելի երեւոյթով մը, կը միացունէ քինքինան, ամենէն զօրացուցիչ դեղը և ֆոսֆադը ֆերը, որ է բաղադրութեանն ոսկրներու և արեան. ուստի այս դեղին արդիւնքը հրաշալի է։

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 1895 Դեկտ. 30, 11 Յուն. 1896

Անուանակ.	Վճարեալ	Թուական	Անուանք Արժեթղթոց	Ընթացիկ Գիներ	
100			Քնս. Սէրի A 1 %	59	20
100			» » B	32	10
100		1881	» » C	21	30
100			» » D զոցուած	21	25
100			բացուած	22	—
100			միջօրէ	22	04
100			Րում. երկ. զոցուած	98	—
Ֆր. 500		1870	բացուած	100	—
			միջօրէ	100	—
Անկ. 20	Վճր. 10	1890	Օսմանիէ 4 %	—	—
22	11	1869	Քրէտի ժէն. Օթ.	9	30
10	5	1872	Սոս. Օթ. այք Շ. է Վ.	5	37
140	140	1878	Լաւրիոսի	39	—
500	300	1889	Անատոլուի (Բժթ.)	605	—
500	500		Երկաթուղիք (Գրթ.)	845	—
20	8	1882	Թումպէյ (Բժթ.)	5	20
500	500		(Գրթ.)	495	—
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի	15	—
1.40	1.40	1892	Օսմ. Սիկարէթ 5 %	—	—
11	5 1/2	1893	Օսմ. Ապահովգր. Ընկ.	5	85
500	500	1832	Ջրի Ընկ. Տէրքոս	335	—

ՑՈՒԼԱՆՑ (Քրիմ) ԴԻ ՎՐԱՅ	Օ.Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 Յատը	—	—
1 ամսուան համար	—	—
1 օրուան համար	—	—
Ուքքոք	—	—
Դանիսիկ (Հէվալէսիզ)	1	32 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	29
Փարիզ »	Ֆր.	22	85
Վիէննա 8 օրուան	Ֆիօր.	10	87 1/2
Պերլին չէք	Մարք.	18	45

ՑՈՒԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՅ			
8 օրուան համար 25 Յատը	Ֆր.	3	50
1 ամսուան համար	»	6	50

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ. էն	109	37
20 Ֆրանքնոց	87	18
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Քրիմեց	51	10
Րուպլ Թղթադրամ	8	53
Մէճիտիյէ	188	26
Մանր արծաթ	103	—
Մէթալիք	93	20
Յունաց Ղալաթիոյ Ցակարանի	6	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 10 Յուն.			
Քոնսոլիտ Յուն. B Կնիք.	Ֆր.	27	—
» » C	»	—	—
D (Բացուած	»	20	—
(Գոցուած	»	—	—
Րումելիի երկաթուղի	»	101	25
Քրէտիլիոն	»	415	
Մաքսային Պարտաթուղթ	»	485	—
Յոմանիյէ	»	410	—
Օթ. ժէնի Բաժնեթուղթ	»	894	37
Պանք Օթոման (անուանկն.)	»	563	87
Ռանթ Ֆրանսական 3 %	»	101	32
» » 3 1/2 %	»	—	—
» Իտալական	»	83	40
Քրէտի Լիոնէ	»	740	—
Քրէտի Ֆոնսիէ	»	—	—
Քոնդուար տ'էսքոնդ	»	—	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ	»	3160	—
Եգիպտական Միացեալ	»	503	25
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	235

[illegible] 10 Յուն.			
Րումելիի Երկաթուղի	Ֆիորին	44	50
Օսմ. Ռէժի	»	—	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես		121	65
» Փարիզի	»	48	15

ԼՈՆՏՐԱ 10 Յուն.			
Քոնսոլիտ Օսմանեան A	Ա. Ք.	54	50
» » B	»	26	—
» » C	»	17	63
D (Բացուած	»	16	87
(Գոցուած	»	17	37
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4 % (Երշխուքեալ.		98	50
» » 1894 3 1/2 % (Եգպ. Հրկ. ով		92	50
Պանք Օթոման (վճարեալ)	»	10	75
Ցոյքնի Երկաթուղի	»	11	—
Միացեալ Եգիպտական	»	100	25
Առանձնաշնորհեալ »	»	—	—
Անգլ. Քոնսոլիտ	»	106	63
Պուլկար. Փոխառ. 6 %	»	79	—
» » Նոր 6 %	»	79	—
Ռանթ Հելլենական 5 % 1881	»	25	—
» » 5 % 1884	»	30	50
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս		25	400

ՊԵՐԼԻՆ 10 Յուն.			
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի	Մարք	85	50
Րումելիի Երկաթուղի	»	90	10
Անատոլուի Երկաթ. 1/4 Գըթղթ.	»	85	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս		20	355
» Փարիզի » 3 ամիս		80	90
Մակէդոնիոյ Երկաթուղի		52	80

THE
LANCASHIRE
INSURANCE
COMPANY

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Է 1852 ԻՆ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՄԱՆՉԵՍԹԸՐ(?)

Lancashire Insurance Buildings
Exchange Street Manchester

Դրամագլուխ 3,000,000 անգլ. ոսկի
Պահեստի գումար 1,372,875 »

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Հրդեհի դէմ ապահովագրութիւնք, ամէն տեսակ քարուկիր ու փայտաշէն կալուածներու վրայ, կահերու և ապրանքներու վրայ և այլն, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով ու սակերով։

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Այս ընկերութիւնը յոյժ բարձր սատիճանով կը ներկայացնէ բոլոր այն առաւելութիւնները զորս կրնան փափագիլ կեանքերնին ապահովագրել ուզողները, ամբողջ կամ խառն՝ որոշ պայմանաժամով։

Ամէն տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներուն, (Bond Sellar & Cie.) Պոնտ Սելլէր և Ընկ. Քիւչիւք Թիւնէլ խան, Ղալաթիա։ 427

ՏՕՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ՌՈՒՏԷՆ ԿԱՐԴԻ ՎԿԱՅԵԱԼ, ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
(Հաստատեալ յամին 1852)

Նորանոր գործիքի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ ոսկեք, ճաշակաւոր, եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, (առ տարիքի), ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։ «Ալոօրիկի» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ լնդերուցիչ դեղերու, եւ նորանոր արգանիներու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա, (Եանըքի զարեյրատան վրայի յարկը ճիշտ Զալուքճեանց դէմն)։ Դասարգիլի յաճախորդը կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 նոր բացուած Իրիաօպիէի փողոց ամէն օր։

Յ. Գ. Հաւասարելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբուժներու՝ ժամանակը կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաւ ւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղինին։ 410

ՏՕՔԹ. ՀՐԱՆՏ Պ. ՄԱԹԷՈՍԵԱՆ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ԲԵՐԱ Կալաթա Սարայ Թաւրոն փողոց թիւ 1

Հանգուցեալ Տօքթ. Անդրանիկ փաշայի որդի Ագնատը Էֆ. Կրճիկեան, կը ծանուցանէ իւր բազմաթիւ յաճախորդաց թէ՝ այժմ դարձեալ սկսած է շարունակել իւր նախկին գործը որ է ընտիր ճաշակաւ եւ թէ գեղեցիկ ծաղկեկերով զարդարուած ապակիներու մէջ մնչուններ եւ թէ ոսկ եւ է չորքոտանիներ զմուռել, այնպէս որ Եւրոպայէ եկած այսպիսի ծաղկաւէտ կուռքերու նորոգութիւնն եւս յանձն կառնու շինել։

Դիմել, Շիշլի, Օսման Պէյի Սրճարանին դէմ բացուած եգիպտական նոր դեղարանը, Ռուբէն Էֆ. Մանկասարեանի, Թիւ 137։ 12—12

ՎԱՐՁՈՒ ԵՒ ԾԱԽՈՒ ՏՈՒՆ

Օրթաքէօյ, Թաշ-Ներտիվէն, ծովահայեաց. եւրոպական ոճով կառուցուած քարաշէն հոյակապ տուն մը վարձու և ծախու կը տրուի։ Ունի 14 սենեակ, բաղնիք և ընդարձակ պարտէզ։ Դիմել Աւէ-Էւէրի խմբագրատունը։ 10—20

ՇԱՆԹԱՐԳԵԼ
ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ
եւ ուրիշ ամէն տեսակ ելեքտրական գործիք
ԱՆՕՐԻՆԱԿ ԱԺԱՆ
Ընտիր ապրանք, խնամեալ աշխատութիւն

1890ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ ՏՈՒՆ
Ս. Վ. ԱՃԷՄԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՑԱՆՁՆԱՌՈՒ—ԵԼԵՔՏՐԱԳԷՏՔ
ՀԱՑԲԱՑԹԻՉՔ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
14 եւ 19, Զիւլֆէ Պէյ խան, 14 եւ 19
Քիւրէքճիլէր — Կալաթա

ԹԷՅ, ԹԷՅ, ԹԷՅ

ՎԵՐՋԻՆ ՈՍԿԵԱՅ ՄԵՏԱԼԻ ՇՆՈՐՀԵԱԼ, ԿՐՃԻԿԵԱՆ 1889(?) Կ. ԽՈՒԳԱՍԵԱՆ(?) Յ.

MARQUE DEPOSÉE

ԹԻՒ 3, Ճէլալ Պէյ խան թ. 10ը
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ
Օսմանեան գլխաւոր քաղաքաց մէջ

ՉԻՆԻ, ՃԱՎԱՅԻ, ՍԷՅԼԱՆԻ, ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԹԷՅԵՐ
Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ վաճառում
Տեսակի, չափի եւ գինի մասին կատարեալ ապահովութիւն

Զգուշանալ մերմարքային կեղծերէն

ԱՅ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ
ԿԱԼԱԹԻԱ(?)
Ա. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

32 Պէյազըտ փողոց, Օսմ. Պանքայի դէմ 32
Ընտիր ապրանք, ուղիղ կշիռ, չափաւոր գիներ
Վճռական դիւրութիւն

Ցանձնարարութիւնք առանց ծախքի կը ղրկուին մինչեւ տուն։ 333

ACTIONS MINES D'OR
SUD—AFRICAINES
ՈՍԿԵՀԱՆՔԻ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹՔ
ՀԱՐԱՒ—ԱՓՐԻԿԵԱՆ
ՄԱՆՐԱՄԱՍՆ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ

Գլխաւոր արժեթղթերուն պարունակները յաճախորդներուս տրամադրութեան տակն են.

Ա. ՑԱՐՐԱ, Քամպիոնի մէջնորդ, Կ. Պոլիս։ 429

ՀԻՆ ԳԻՆԻ երեսունըհինգ տարուան և տասներութ տարուան, ...

Դիմել Օրթագիւղ՝ հանգուցեալ Մուխթար Ցակոբ աղայի տունը՝ հայոց եկեղեցւոյն դէմ։ 261

ԻԼԱՆ ԴԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Քէթէնտէն մամուլ խիլիք նումէրօ 9 գըրէյի ճէտոսի 800, չիվի գըրէյի ճէտոսի 800, քէթէնտէն մամուլ խիլիք նումէրօ 10 գըրէյի ճէտոսի 800, չիվի գըրէյի ճէտոսի 600. քէթէնտէն մամուլ խիլիք նումէրօ 3 գըրէյի ճէտոսի 300, չիվի գըրէյի ճէտոսի 600, քէթէնտէն մամուլ խիլիք նումէրօ 4 գըրէյի ճէտոսի 300, չիվի գըրէյի ճէտոսի 800, քէթէնտէն մամուլ խիլիք գըրէյի ճէտոսի 2200, չիվի գըրէյի ճէտոսի 2800. քէթէնտէն մամուլ խիլիք պէնէր գըրէյի ճէտոսի 23 ղրշ. 35 փարա, չիվի պէնէր գըրէյի ճէտոսի 1 ղրշ. 39 փարա։

Պէյքօզ Դապէվխանէսինտէ ... No. 50 1—2

Պէյքօզ Դապէվխանէսի իչուն ... No. 49 3—3

ՈՐՈՇ ԳԻՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Ս. ԾԹԱՑԵԱՆ
ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԻՆԱՑ
ԱՅՐԵՐՈՒ, ԿԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂՈՑ ՀԱՄԱՐ

ՁՄԵՌԱՆ ՍԵԶՈՆԻՆ ՀԱՄԱՐ
ՄԵԾ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ԶԳԵՍՏՆԵՐ ԿՈՒԳԱՆ ՇԱՐՈՒՆԱԿ
ԱՅՐԵՐՈՒ, ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂՈՑ ՀԱՄԱՐ ԻՆՉՊԷՍ ՆԱԵՒ ԿԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐՈՒ

ԱՆՍԱՀՄԱՆ ԱՅԼԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԴԵՐՁԱՆՈՑ ՏԵՍԱԿՆԵՐՈՒ, ՁԵՒ ԵՒ ՆՈՐ ՎԱՅԵԼՉՈՒԹԻՒՆ
ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ

Վաճառումը ՈՐՈՇ ԳՆՈՎ, ընդարձակ վաճառատանց մէջ,
Ի ԳԱԼԱԹԻԱ
Քարաքէօյ 20, Մեծ Մթերանոց Պորսայի եւ Եէնի-Ճամի փողոց եւ Թիւնէլի մօտ
ՊՈԼԻՍ
Նոր շէնքին մէջ, Մեծ փողոց Պահճէ-քափու, Կամուրջին մօտ.

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Ս. ԾԹԱՑԵԱՆ (×2, vertical)

ՈՐՈՇ ԳԻՆ

ԹԷՅ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԹԷՅԻ ԵՒ ՇԱՔԱՐԵՂԻՆԱՑ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ
1888
Ա. ԱԼԷՄԵԱՆ ԵՒ Գ. ՑՈՎՆԱՆԵԱՆ

ՊՈԼԻՍ, ԲԱԶՄԻՋ ՓՈՂՈՑ 49, 52

ԹԷՅԻ թիւ 52 Վաճառատան մէջ կը ծախուի Չինաստանի, Ճաւայի, Ցէյլանի, Հնդկաստանի ընտիր թէյ, մեծ եւ փոքր քանակութեամբ։

ՇԱՔԱՐԵՂԷՆՆԵՐՈՒ թիւ 49 Վաճառատան մէջ կը ծախուին եւրոպական բազմատեսակ եւ ընտիր ՇԱՔԱՐԵՂԷՆՆԵՐ, միւսքիւի, շոքոլա, եւ անոյշ ըմպելիներէն ըզքեր եւ այլն։

438 Վաճառք առատ. Դիւրագոյն կապպեր. Ցանձնարարութիւն արագ. 41—50

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ — ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,671,018 — ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 2,906,678

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ — ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,444,600 — ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 1,105,300

Ընկերութիւնս Պոլոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ լաւագոյն կարգի վաճառատանց ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական հրաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար ղիրենք ներկայացնել. Նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուժած վնասներ 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւաց և առագաստանաւաց մէջի ապրանքներն և դրամարկղներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ Թիւ 22 և 23 սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ, Փոլոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ՈՒՆԻՈՆ

L'UNION DE PARIS 1828

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Ի ՓԱՐԻԶ 1828—1829

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դրամագլուխ, պահեստի դրամ և գանձելի ապահովագինք	ֆրանք	93	ՄԻԼԻՈՆ
1894 տարւոյ հասոյթ	»	16 ½	»
Ընկերութեան հիմնարկութենէն մինչև ցարդ վճարեալ վնասներ	»	194	»
1894 տարւոյն վերջը ապահովագրեալ գումարին ամբողջութիւնը	»	15 ՄԻԼԻԱՐ	

Ընկերութիւնը չափաւոր և դիւրամատչելի պայմաններով թէ՛ ի Պոլիս և թէ՛ ի գաւառս կ'ապահովագրէ հրդեհի արկածից դէմ ամեն տեսակ վաճառք և վաճառատուններ, նոյնպէս գործարաններ և բնակութեան տուներ, կալուածներ, և ասոնց նմանօրինակ զանազան շէնքեր և ապրանքներ.

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Մ. ՇԱՌԼ ՄԱԼԷ. Մալէ եղբարց դրամատունէն դրամատէր, Լիոնի երկաթուղւոյ ընկերութեան պատուոյ նախագահ, Օսմ. Կայս. դրամատան և Ռէժիի ընկերութեան նախագահ. Նախագահ։

Մ. ԱՏՈԼՖ ՎԷՐՆ. Վէրն և Ընկ. դրամատունէն, դրամատէր, Պանք տը Ֆրանսի վարիչ, Հիւսիսային երկաթուղեաց Ընկերութեան, և Օսմ. Կայս. դրամատան վարչական խորհրդոյ անդամ. Փոխ-Նախագահ։

Մ. Մ. ՕՏԵՒՈՏ. Ս. Տէմպէ, Դ. Ժէմսոն, Ժ. Մալքառա, Ա. Միրապօ, Ա. Բոււրնէյսըն. Անդամք Վարչական Խորհրդոյ։

Մ. ՇԱՌԼ ՌՕՊԷՐ. Տնօրէն հրդեհի ճիւղին։

Մ. ԱԼՊԷՐ ՖՕՌ. » կենաց ճիւղին։

Մ. ՍԻՄՈՆ ԳԱՅՍԵՐԼԵԱՆ. Մասնաւոր Տնօրէն ի Կ. Պոլիս.

Ղալաթիա, Գարաքէօյ Եէնի-Խան։

Ընկերութեան դրամատունն ՕՍՄ. ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ։

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դրամագլուխ և պահեստի դրամ	ֆրանք	127	ՄԻԼԻՈՆ
1894 տարւոյ հասոյթ	»	15 ½	»
Ընկերութեան հիմնարկութենէն հետէ մինչև ցարդ վճարեալ վնասներ	»	72	»
1894 ի վերջը ապահովագրեալ գումարին ամբողջութիւնը	»	258	»

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

1. Ուղղակի ի դէպ մահու վճարելի ապահովագրութիւն — Vie entière
2. Խառն ապահովագրութիւն — Assurance mixte
3. Ժամանակաւոր ապահովագրութիւն — » à terme fixe
4. Զօդեալ (Combinée) կոչուած ապահովագրութեան տեսակը որ մի միայն 20 և 25 տարիներու համար տեղի կ'ունենայ. ապահովագրութիւնը կատարուած օրէն ապահովագրեալ գումարին համեմատութեամբ Ընկերութիւնը իւր դաշնագրին միջոցաւ (police d'assurance) առողջութեան նկատմամբ, չանդրադառնալի կ'երաշխաւորէ, որով դաշնագրին լրացեալ պայմանաժամուն թէ ապահովագրեալ գումարը կը վճարէ և թէ երաշխաւորութեան ներքեւ առնուած և առաջուց որոշուած շահաբաժիններն։

Ունիոն Ընկերութեան 127 միլիոն դրամագլուխը և պահեստի դրամը, ապահովագրած 258 միլիոն ֆրանքի գումարին համեմատութեամբ 50 առ % ը երաշխաւորուած ըլլալը ակներև է։

Թուրքիոյ Գլխաւոր քաղաքաց մէջ փոխ գործակալութեանց համար, պատուաւոր երաշխաւորութեամբ բարոյականի տէր անձինք կը փնտռուին։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿԻ ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2/14ԻՆ — 20 ՍԵՖԷՐ 1310

Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ, ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Կ. ՊՈԼԻՍ. ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱՐԱՔԵՕՅ, ՂԱԼԱԹԻԱ — 28

ԳՆԴՈՒԹԻՒՆ բուժում ճնորհիւ Վիշիի Լուծիչ Փոշիին Լուծիչ Դարման ... Փարիզ, 6. ամբիս ... եւ դեղարաններ

ՆԱՒ ՈՒՂԵՅՈՅՑ

ՄԵՍԱԺԸՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի և Թեւեկ ընդմէջ Լեւանդի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (երթեւեկ դարձին համբերելով ի Հավր։

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կ'բակի. Մարսիլիաէ մեկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ սեպտ. 21էն, դէպ ի Պիրէօն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, սեպ. 28էն սկսեալ, դէպ ի Բալամադա, (փոփոխակի Քաթաքօլօ) Շիրա, Սէլանիկ, Տէտէ-Աղաճ, փոփոխակի Քավալա, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնում դէպի Մարսիլիա, Հավր, Լոնտոն, ամեն ուրբաթ, առտուան ժամ 9ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէտէաղաճէն (փոփոխակի Քավալա), հոկտ. 11էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէօնէն, հոկտ. 18էն սկսեալ։

Բաց աստի, ամեն տասնըհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 1էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպ ի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէօն հանդիպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Հոկտ. 3էն սկսեալ, հինգշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, ամեն տասնըհինգ օրը։ Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր (առանց ուրիշ շոգենաւ փոխադրութեան) Վաթի, Սամոս, փոփոխակի Հռոդոս, Պէրութ, Լառնաքա, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Լաթաքիա, Թրիպոլի, Նորէն Պէրութ, Աղեքսանտրիա, Մարսիլիա՝ ուրիշ նաւ փոխադրութեամբ, Պէրութ դէպ ի Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ։

ՕՏԵՍԱ-ՆՈՎՈՐՈՍԻՍՔԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամսեայ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 7էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՈԼՈՒ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տասնըհինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակի Սերով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի կէսօրին դէպ Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում։ 425

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ՔԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ

Մարսիլիայի և Պոլսոյ միջեւ կանոնաւոր գծեր ...

Անդրոյէ շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի յունվ. 14ին (Ռ. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեան ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք

Բ. » 175 »

Ապրանք և ուղեւորներ ...

Նաւուղէգի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար ԹԻՄՈԹԷ ՐԸՊՈՒԼ

33 Մահմուտ փաշա թ. 10

-SWIFT-

ԱՅՍ ՊԻՍԻՔԼԷԹԸ ՄԻԱՅՆ ԳՆԵՑԷՔ

որ շինուած է հռչակաւոր ՍԹԷՅՌ գինւոգործարանին կողմէ։ ՍՈՒԻՖ պիսիքլէթը ամենէն ծանօթն ու հռչակաւորն է։ Հաստատուն, վայելուչ, արագ, անմրցելի 1895ի նմուշարանին մէջ առաջին մրցանակը շահած է։ Կը ծախուի Նիքիթիկ էրպէնի քով, Պոլիս Պանճէ Բաթու թիւ 2 եւ Ղալաթիա Մահմուտիյէ փողոց թիւ 22 ու 31։

Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալն է Սարաֆօղլու տունը՝ Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, Բ. յարկ։ 366 72—80

ՎՃԱՌԱՏՈՒՆ ՄԵՀՊԱՐԷ

Բան մը՛ գնէք առանց այցելելու Մեհպարէ վաճառատունը, ՂԱԼԱԹԻԱ, ՍԱՆՏՐԱՃԸԼԱՐ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 166, ԴԱՐԱՆԱԼՏԻ ՑՐՈՒՆԻ ԴԻՄԱՑ։

Եղանակիս համար նիւթերու անհագին մթերք եկաւ. Երբէք վաճառատուն մը այսքան մեծ զոհողութիւններ յանձն չէ առած իր աժանութեան համբաւը պահելու համար որքան Մեհպարէ վաճառատունը։ Արգոյ հասարակութեան աւելի կատարեալ գաղափար մը տալու համար քանի մը նիւթերու գինները կը նշանակուին՝

		Ղրշ.
1	Կտոր բուրդէ անդրավարտիք կէկէռ սիսդէմ	12 ½
	» » »	12 ½
	Ֆիլտիքոս ֆանէլա գծաւոր կամ գորշ	12 ½
3	Զոյգ գուլպա ճերմակ կամ գորշ բրդէ	12 ½
6	» » բամպակէ գծաւոր կամ սեւ	12 ½
2	» » անգլիական բրդէ	12 ½
4	» » բամպակէ գծաւոր կամ սեւ	12 ½
1	Կտոր ֆիշիւ զուտ բրդէ	12 ½
1	» բրդէ վզտակ	12 ½
1	» էրիկ մարդու ճերմակ շապիկ կամ ֆանէլա ճէնդրմէն	12 ½
3	Կտոր փոքր շապիկ կտաւէ օձիքով	12 ½
4	Զոյգ կտաւ թեւնոց	12 ½
6	» » օձիք	12 ½
1	Կտոր էրիկ մարդու կամ կնոջ անդրավարտիք բուսազէ կամ բանթոն	12 ½
1	Կտոր Շապիկ կնոջ համար	12 ½
12	» ճերմակ կամ գունաւոր թաշկինակ	12 ½
6	» անծեռոց կտաւէ եւ թանձր	12 ½
1	» գունաւոր կտաւէ սփռոց 6 հոգինոց	12 ½
1	» ճերմակ սփռոց վեց հոգինոց	10
12	Թէյի անձեռոց	10
1	Լիդրա Օ տը Քոլոնեը Ժիւլ Եղբարք	12 ½
1	Տուփ բաշփի մըսի	12 ½

Որսի քանձրնակ զուտ բրդէ, կնոջ չարէղ բրդէ, ձարոնի մետաքսէ թաշկինակ, փողկապ վերջին նորաձեւութիւն, ժամացոյց ամերիկեան դրոշմեամբ, անկողնի ծածկոց զուտ բրդէ կամ մետաքսէ, եւ ուրիշ շատ նիւթեր։ Մեհպարէ վաճառատունը կը ծախէ անմրցելի համար անհամեմատ աժանագին ...

Պիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափ ի

La VELOUTINE

... ՊԻՍՄՈՒԹՈՎ ձեռամբ

CH^les FAY, Parfumeur

PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

L'ANCRE — ԽԱՐԻՍԽ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 133 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ — 1871 ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 93 ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐ 206 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս Էտմոն Ջէյի, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական, Նախագահ

» Ռօտոլֆ Հոնոս, փոխ-Նախագահ

» Ժօզէֆ Հոնոս, կայս. եւ արք. Ներքին խորհրդական

» Քօյօման Նարօ » » »

» Անթուան Բրօբէշ տ'Օսթէն

Թէոտոր Բոնցէն

Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ

Կառավարական Քոմիսէր

Պ. ԺԱՆ ՄՈՒՔ, կայս. արք. խորհրդական

Ընդհանուր Գործակալ, Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆօղլու, ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻ

Գլխ. Գործակալ, ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ Կ. Պոլիս, Չօհամանօղլու խան Թիւ 7, 302

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵԻՒՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Առանց զմելիներ Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին Ճօնս Նօվիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ ճանաչեալ մենաշնորհեալ մարքան կը կրեն։ Ոմանք այդ զմելիներու կեղծը կը շինեն եւ անգլիական տառերը չճանչցողներ զայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր զմելիներուն վարկը կը կորսնցնեն։

Ճօնս Նօվիլ եւ որդւոց գործարանին արտադրութիւնք այս մակնաւոր մարքան կը կրեն։ Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն ընել զմելիներու, ածիլիներու, կտրոցներու եւ մկրատներու վրայ գտնուած մարքային ու անգլիական տառերուն։

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26ին հաստատուած է։

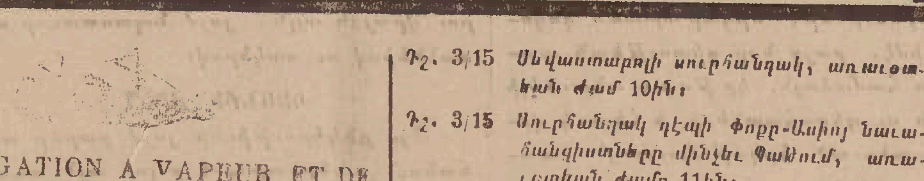

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ Միլներ գործարանին։

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փափաքողներու ցոյց պիտի տրուին վկայականներ, որք կը հաստատեն Միլների դրամարկղներու տոկունութիւնը։

Սիտնէյ, Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէ դգալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ արծաթ բլաքէ դգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն. նոյնպէս չաղացքի փոկեր ու մուրճեր, սեղանի յատուկ լամպարներ, սրահներու մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու ծովային զինուորականաց յատուկ կոճակներ, քօրիայի մեքենաներ եւ այլն։

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ։ Թւ.

ED NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 1/13 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ. 2/14 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէօնի ճամբով

Դշ. 3/15 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Դշ. 3/15 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Եշ. 4/16 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Ուր. 5/17 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ.— Յունիս 2 14, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող գիծը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ զացող շոգենաւին 263

ՋՈՒՐ ԽԱՂՈՂԷ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ

Ի ՆՊԱՍՏ ԳԱԼՖԱԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ

Ծոյնեանց անուամբ Գոնեագը, որ զուտ խաղողէ պատրաստուած ըլլալով իր տեսակին մէջ այժմ պատուական ըմպելի մ'է, ապահովապէս կ'արհամարհէ մրցումներն այն օտար Գոնեագներուն, որոնք վերջին ժամանակներս ողողեցին հրապարակը։ Այս ըմպելի ծեռնհաս մասնագէտներու եւ բժիշկներու կողմէ քննուելով հաստատուած է թէ՛ քնաւ որ եւ է օտար տարր չպարունակեր առողջութեան վնասող, ընդհակառակը կրնայ ի հարկին հիւանդներու ալ տրուիլ իբր կազդուրիչ ըմպելի։

Այս պատուական Գոնեագ իր քաղաքրութեան մասին ամեն ապահովութիւն ընծայելէ զատ, կոչուած է նաեւ նպաստի դիւրագոյն միջոց մը հանդիսանալու մեր բարեսէր հասարակութեան ձեռքը, Բարեգործական Հաստատութեան մը՝ ԳԱԼՖԱԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ համար։ Ով որ գնէ շիշ մը սոյն Գոնեագէն նպաստած պիտի ըլլայ մեր այն անտէրունչ որբերուն։ Այս իսկ ամենէն պարտաւորիչ շարժառիթն է, որով ամեն Հայ անհատ յիշեալ ըմպելիին պէտք ունեցած ատենը չդիմէ ուրիշ օտար Գոնեագներու։ Այսչափ յանձնարարութիւն՝ կը բաւէ համոզելու համար մեր բարեսէր հասարակութիւնը, որ ԾՈՅՆԵԱՆՑ ին գործածութեամբը թէ՛ անխառն ըմպելի մը ճաշակած պիտի ըլլայ եւ թէ անուղղակի կերպով պիտի նպաստէ մեր բարեգործական մէկ Հաստատութեան։

Կեդրոնատեղին Կ. Պոլիս Սուլթան Համամ թիւ 10, 14, 16 եւ Կալաթա Պէզճիլէր Միւլքէ Խան թիւ 37, 38 Մաղրիկ Էֆ. Շիրինեանի վաճառատունները։ 445 23—80

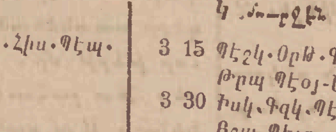

ՇԻՐՔԷԹ-Ի ԽԱՅՐԻՅԷ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

1895 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2

Վոսփորէն Էմինէօնիւ ելլողները

2 — Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենիք. Մրկ. Ռ. Հիս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.

2 — Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.

2 — Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ.

2 — Պէյզ. Բշպ. Չպզ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտլ. Վնիք. Չէնկ. Պէյլ. Գզկ.

2 45 Ենմ, Մէզպ, Պէօյք, Թրպ, Ենք. Սթն. Միրկ. Պօյճ. Ռ. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պէշքթ.

2 45 Պէյզ. Բշպ. Ենք. Գնլ. Պօյճ. Ռ. Ա. Հս. Գնտլ. Արն. Չնկ. Պէյլ. Օրթ. Գզկ. Պշք. Գապ.

3 — Ռ, Ա. Գվ. Ենմ, Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյք. Բշպ. Չպք. Գնլճ, Ա. Հս. Գնտ, Վանի. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ.

3 35 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք, Սթն. Միրկ. Պօյճ. Ռ. Հս. Պէպ, Արնվ, Գրչ. Օրթ, Պշկ,

5 — Պէյ, Բշպ, Չպզ, Գնլճ, Ա, Հ, Գանտլ, Վնք, Չնկք, Պէյլ, Գզկճ, Պշք,

4 35 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Սթն. Մրկ. Պյճ. Ռ. Հ. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.

5 45 Ենմ. Մէզ. Պէօյք-Թրպ. Պէյզ, Ենք. Իսթ. Միրկ. Պօյճ. Ռ. Հս. Պէպ. Արվ. Գրչ. Օրթ. Պշկ.

6 30 Պէյզ, Ենք. Գնլճ, Մրկ, Ռ, Ա, Հ, Գանտլ, Արն, Չնք, Պէյլ, Օրթք, Գզկ, Պշկ,

7 15 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Բշպ. Են. Մրկ. Գնլ. Ռ. Ա. Հս. Գնտլ. Պէպ. Արն. Գրչ, Չնկ. Պէյլ. Օրթ. Գզկ. Պշք.

7 45 Ա. Ռ. Գվ. Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Մրկ. Ռ. Հ. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.

8 45 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյք. Բշպ. Չպզ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտլ. Վան. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ.

9 — Ենմ, Մէզ, Պէօյ, Թար, Ենք. Սթն. Պօյճ. Ռ. Հիս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պշք.

9 45 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Ենք. Գնլ. Ա. Հս, Գնտլի, Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ,

10 15 Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Մրկ. Ռ. Հս. Պէպ. Արն. Օրթ. Պշկ.

Կամրջէն Վոսփոր մեկնող շոգենաւեր

3 15 Պշկ. Օրթ. Գրչ-Արնվ. Պէպ. Ռ. Հ. Միրկ. Ենք. Թրպ Պէօյ-Մէզպ-Ենմ.

3 30 Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հ. Գնլ. Չպզ. Բշպ. Պէյզ.

4 15 Գապ. Պշկ. Իսկ. Գզկ. Օրթ. Պէյլ. Չնկ. Արվ. Գնտ. Ա. Ռ. Հս. Գնլ, Մրկ. Ենք. Բշպ. Պրզ. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.

4 15 Պշկ, Օրթ, Գրչ. Արն. Պէպ. Ռ. Հ. Մրկ. Սթն. Ենք. Թրպ, Պէօյք, Մզպ, Ենմ,

5 15 Պշկ. Օրթ. Գրչ, Արն, Պէպ, Ռ, Հ, Պօյճ, Սթն, Ենք, Թրպ, Պէօյ. Մզպ. Ենմ. Ռ, Ա, Գավզ

5 — Գպթ. Պշկ. Գզկ, Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Բշպ. Պէյզ, Ենք.

6 — Գապ. Պշկ. Օրթ, Արվ. Պէպ. Ա. Ռ. Հս. Մրկ. Ենք. Պէյզ. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.

7 — Պշ. Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Արվ. Գնտ. Ա. Ռ. Հ. Պօյճ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.

8 30 Պշկ. Օրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Ռ. Հ. Մրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.

9 15 Պշք, Օրթ. Պէյլ, Չնկ, Գնտլ. Արվ. Ռ Հս. Պօյճ, Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.

10 5 Գապ. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հ. Գնլ. Չպզ. Բշպ. Պրզ. Մզպ. Ռ. Ա. Գվ.

10 20 Պշկ. Օրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Ռ. Հս. Պօյճ. Մրկ. Իսթ. Ենք, Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.

10 50 Գապ. Պշկ. Օրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Գնտ. Ա. Ռ. Հսք. Գնլ. Մրկ. Ենք. Բշպ. Պրզ. Պէպ. Ենմ. ... պիտի հաղորդակցի.

11 10 Պշկ, Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Չպզ. Բշպ. Պզզ.

11 20 Պշկ. Պէպ. Ռ, Հս, Մրկ. Սթէն. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ. հայլէ

11 30 Պշկթ. Գզկ. Օրթ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գանտլ. Պէյզք

12 15 Պշկ, Օրթ, Գրչ. Արն, Պէպ.